

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam

155. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Hétlő

1932. évi július 11

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységeken, ahol kihordás nem posta után történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utol 6 oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbízottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegdalon elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A franciák kénytelenek voltak engedni

Az utolsó pillanatban mégis létrejött a meg- egyezés Lausanneban

A németek a jóvátételi összeg kiegyenlítése fejében 3 milliárd márkát fizetnek

Herriot folytatja Briand politikáját

Lausanne, július 9.

A csoda megtörtént! A lausannei jóvátételi konferencia negyedik hetében megtörtént a meg-egyezés a német hadisarcfizetések törlése ügyében s e pillanatban a jóvátételi kérdés már a történelem elintézt problémái közé tartozik.

Igaz, hogy a lausannei csoda, a jóvátételi kérdésben kötött meg-egyezés csak részleteredmény, de azért ennek is örülni kell, mert MacDonald angol miniszterelnök szinte emberfeletti fáradozásainak gyümölcse most alap lehet arra, hogy a világ újjáépítése nagy művét emeltebb homlokkal, nyitabb szívvvel és felszabadult anyagi erők latbavetésével folytassák.

Párisban nagy megnyugvással vették tudomásul a konferencia záróakkordját. London pedig megkönnyebbülten, lidércnyomástól szabadulva lélegzett fel a jó hírre, amely a rádióállomások jelentései alapján már pénteken éjszaka eljutott a világ minden részébe.

A boldogan ujjongó MacDonald

A döntőjelentőségű tárgyalások már pénteken délelőtt megkezdődtek. A tárgyalási alap az az új formula volt, amely szerint

a német jóvátételekért fizetendő kárpótlás összegét 3 milliárd márkában állapítják meg.

Amikor ennek az értekezletnek vége volt, már tudni lehetett, hogy a konferencia munkássága annyi zökkenő és csalódás után sem volt hiábavaló.

MacDonald hagyta el elsőnek a tárgyalótermet s amint vidáman és megkönnyebbülten haladt kifelé, a várakozó újságíróknak szinte ujjongva kiáltotta:

— Nagyon jó hírt közölhetek önökkel! Készen vagyunk!

Néhány perccel később a francia és német miniszterek is elhagyták a tárgyalótermet. Az öröm mindeniknek sugárzott az arcáról. Herriot francia miniszterelnök, amint a Beau Rivage-szállóból az utcára kilépett, hirtelen magához ölelt egy francia és egy német fiatal leányt és így kiáltott fel:

— Így szeretném egyesíteni testnéri ölelésben Franciaországot és Németországot!

Ez a kedves és megható epizód igen mély hatást gyakorolt azokra, akik szemtanúi lehettek.

A délelőtti értekezlet után azonnal

megkezdették az egyezménytervezet szövegezési munkálatait, hogy azokat még délután eljuttathassák a német delegáció vezetőihez.

A francia delegáció a meg-egyezés után

Az egyezménytervezet végleges szövege

Az egyezménytervezet végleges szövegének megállapítására a konferenciát összehívó hat hatalom delegációi délután újra ülést tartottak s azon elvégezték az utolsó simításokat is a tervezet szövegén.

A történelmi jelentőségű okmány előszava politikai nyilatkozat, amely hangsúlyozza, hogy

a meg-egyezés a német jóvátétel kérdésében a világ újjáépítése érdekében történt.

Mindenekelőtt a népeknek egymás közötti bizalmát és egyetértését állítják helyre s ennek a nagy célnak érdekében megszüntetik Németország jóvátételi fizetési kötelezettségeit. A német jóvátétel tehát e pillanattól kezdve a történelemé.

A szerződés tulajdonképpen egyezményrészre öt fejezetből áll. Ezek a következők:

1. A német jóvátételek megszüntetését magában foglaló egyezmény.

2. A végrehajtásra szükséges kereskedelmi rendszabályok.

3. A keleti jóvátételek rendezésére külön bizottságot küldenek ki és a keleti államok fizetéseire moratóriumot adnak december 15-ig.

4. Határozati javaslat Közép- és Kelet-Európa ügyében.

5. A lausannei konferencia gazdasági bizottságának határozata a világgazdasági konferencia összehívása érdekében.

Az első szakasz egymaga is 11 külön fejezetre tagolódik. Szabályozza a hágai egyezmény óta még fennálló fizetési kötelezettségeket s megállapítja, hogy

a hágai egyezmény érvényét veszítette s azt most a lausannei meg-egyezés pótolja.

Az egyezmény Németország utolsó kárpótlási kötelezettségét formailag 3 milliárd aranymárkában állapítja meg s pontosan előírja a bázei Nemzetközi Fizetések Bankjának trezorjaiban levő német aranyletekre a német birodalmi vasut és a birodalmi bank kötelezettségeit. Különleges rendelkezések szólnak a Young-féle és a Dawes-kölcsön ügyében is.

Végül az egyezmény 3 évi abszolút moratóriumot állapít meg Németország számára, amelyet még 12 esztendő ugynévezett védő határidő követne.

Itt meg kell jegyeznünk, hogy a 3 milliárd aranymárkában megállapított kártérítés összege azért formális, mert ezt az összeget 90 százalékos kibocsátású német államkötvényekkel fedezik s ezért a végösszeg effektíve csak 2,7 milliárd márkára rug.

A hat összehívó hatalom délutáni tárgyalása 4 órától 7-ig tartott s azután a delegációk azonnal visszavonultak, hogy a szövegeket tüzetesen áttanulmányozzák.

Az utolsó ülés izgalmai

A lausannei konferencia legutolsó érdemleges ülése este 9 órakor kezdődött a Beau Rivage-szálló hatalmas termében. A plenáris ülésen ismét MacDonald elnökölt.

Az angol miniszterelnök rövidesen üdvözölte a megjelenteket, majd bejelentette, hogy miután az egyezménytervezet csak a hat összehívó hatalom delegációi ismerik, a többi delegációk pedig még nem tanulmányozhatták át alaposan, az ülést vagy el kell halasztani, vagy pedig félbeszakítani.

A delegációk szavazással a félbeszakítás mellett döntöttek és egy órai szünetet kértek az egyezménytervezet áttanulmányozására.

Amikor 10 órakor a plenáris ülést ismét megnyitották, MacDonald bejelentette, hogy az egyezményt egyelőre csak

a meghívó hatalmak írják alá, miután a meghívottak előzetesen nem tanulmányozhatták át a szövegeket. Ezután ismertette a plenáris ülésen a fentiekben már vázolt egyezménytervezetet, amelyet szavazás alá bocsátott. A szavazást Pápen német kancellár nyitotta meg, aki mindössze ennyit mondott:

— Semmi hozzáfűzni valóm nincsen az elhangzottakhoz.

— Ez jó példa a többi delegációknak! — jegyezte meg kedélyesen MacDonald. És valóban, a hat hatalom megbízottjai közül senki sem emelt kifogásokat az egyezménytervezet ellen. Ezután a meghívott államok delegációi is kijelentették, hogy elvileg hozzájárulnak az egyezményhez, de a szövegeket még át kell tanulmányozniuk és meg kell szerezniük kormányaik hozzájárulását.

Több kis állam: Románia, Jugoszlávia, Portugália és Görögország delegátusai ugyan kifogásolták, hogy kormányukat nem értesíthetik idejében az egyezmény feltételeiről s ezért nem is helyezhetik ki-látásba, hogy az egyezményokmányt szombaton délelőtt aláírják.

MacDonald a késedelmet technikai okokra vezette vissza s annak a reményének adott kifejezést, hogy később a kis-államok képviselői is aláírják a világtörténelmi jelentőségű okmányt.

Ezután Herriot francia miniszterelnök emelkedett szólásra és meleg szavakkal fejezte ki örömét a meg-egyezés fölött, majd az elért eredményért MacDonald-nak mondott köszönetet. Leszógezte, hogy a lausannei egyezmény igen jó utakon halad s bár mindnyájan igen nagy enged-ményeket tettek az összeség javára, még-

is mindenik államnak sikerült megóvni a maga érdekeit.

Eddig a nemzetközi konferenciákon mindig csak a nemzetek közötti különbségről volt szó és az ellentéteket élezték ki, de most eljött az ideje annak, hogy az elválasztó tényezőket elfelejtjük.

Végül az új nemzetközi bizalom megerősítéséről szólva, beszédét a következő szavakkal fejezte be:

— Békesség a földön a jóakaratu embereknek!

Herriot után Neville Chamberlain angol kincstári kancellár szólalt fel és megköszönte a delegációknak a közreműködését. Beszédében arra figyelmeztette a delegációkat, ne felejtsek el, hogy a szennvedő emberek millióin segítettek.

Papen német kancellár a következőket mondotta:

— Erős a hitem abban, hogy a világ gazdasági válságának sikerült a gyökerétől elmenteni és minden nehézséget elsimítani.

Beszédében aztán hangsúlyozta, hogy a

Lausanne-ban megkezdett utat folytatni kell. Elismerve, hogy a hitelező hatalmak nagy áldozatot hoztak, de ezzel szemben Németországra is még mindig nagy áldozatot hárít a kárpótlási összeg lefizetése. Összinté örömet fejezte ki afölött, hogy Németország végre megszabadult a jóvátétel béklyóitól.

Utána Mascagni olasz delegátus beszélt azon sajnálkozva, hogy elmaradt a spongyajelenet, amelynek során mindent eltörölhetek volna.

Végül a belga delegáció vezetője fejezte ki örömét a megegyezés fölött.

30 milliós szeszírság az aradi törvényszék előtt

Arad, július hó 9.
Az aradi törvényszéken horribilis szeszírság ügye került szombaton délelőtti tárgyalásra. A jászahelyi Pollacsek-féle szeszgyára ugyanis a feketeszesz botrányok kipattanása után 30 millió lejes bírságot rótt ki az aradi pénzügyigazgatóságra. A gyár igazgatója a bírság ellen a törvényszékhez felebbezett. A szombat délelőtti tárgyaláson a gyár jogi képviselői részletesen kimutatták, hogy a feljelentés hemzseg az alaki hibáktól s ezekre való tekintettel kérték a bíróságot, hogy a bírságot semmisítse meg. A törvényszék nem hozott ítéletet, hanem a tárgyalást elnapolta a jövő hétre.

Koponyát találtak Vulpeanu, a gyilkos táncosnő lakásán

Kolozsvár, július 9.

A kolozsvári törvényszék második vizsgálóbírói szekciójára hetek óta folytatja a vizsgálatot a Vulpeanu-ügy tárgyalásán elhangzott hamis tanuvallomás ügyében. Láng János dr. beszercei ügyvéd tudniillik arra bírta rá Monda Dumitru földművest, hogy tegyen mentő vallomást a dési országúton lejárósuló gyilkosságról, mintha szemtanúja lett volna Flaviu Grabu diák tragikus halálának. A Vulpeanu-ügy főtárgyalásán azonban az ügyész leleplezte a hamis tanút s elene és az ügyvéd ellen megindította az eljárást hamis tanuvallomás és hamis esküre való felbujtás miatt. Láng dr. és Monda Dumitru mellett az ügyesség Vulpeanu Márta ellen is eljárást indított, de miután kiderült, hogy Monda felbujtásában semmi szerepe sincsen, az ügyesség szabadlábra helyezte. Láng dr., és Monda ellen az eljárás folyik s ők egyelőre vizsgálati fogságban maradnak.

Bár a gyilkos táncosnő ügyében már elhangzott a törvényszék súlyos ítélete, az igazságszolgáltatásnak még mindig munkája az a különös figura. Lakásán ugyanis ember koponyát találtak s az a gyanu merült fel most Vulpeanu ellen, hogy valami régebbi bűntett emléke lehet ez a borzalmas disztárgy. Vulpeanu ugyan azzal védekezik, hogy emberi koponyát mindenki szerezhet, aki orvosokkal jóismerettségben van, a hatóságok azonban mégis kutatják, hogy Flaviu Grabu diák halálán kívül esetleg más bűntény nem terheli-e a táncosnő lelkiismeretét.

Bocu Szevert íelmentelték a 700 ezer lejes vámbírság alól

Arad, július 9.

Az aradi törvényszék szombaton délelőtti hirdette ki az ítéletet Bocu Szever dr., volt bányási tartományi igazgató vámkihágási ügyében. Az aradi törvényszéknek található akták szerint ennek a kinos szenzációnak története a következő: Bocu dr. a renoválás alatt álló lippai román kegytemplom számára 17 láda üvegfestményt hozatott külföldről. Az egész szállítmány diplomáciai pecsétek alatt érkezett meg a kurtösi határállomásra, ahol Bocu dr. a vámhivatalban bejelentette, hogy a pénzügyminisztériumnál kötött megállapodás értelmében a 80 ezer lejes vámot egyenesen a minisztériumba fizeti be. Mire azonban erre sor került volna, a nemzeti parasztpárti kormány megbukott s megindult a hajszá a volt tartományi igazgató ellen. A pénzügyi hatóságok 700 ezer lejes bírságot róttak ki Bocura, aki felebbezett a törvényszékhez. Itt azonban felebbezését elutasították, mert a beadványt állítólag későn adták be. A temesvári ítéltábla azonban arra utasította az aradi törvényszéket, hogy tárgyalja le az ügyet, ami meg is történt és szombaton délelőtti hirdették ki az ítéletet. A bíróság Bocut a horribilis bírság megfizetése alól azzal az indoklással mentette fel, hogy a bírságjegyzőkönyvet felvő tisztviselőnek nem volt meghatalmazása. Bár Bocu dr., védője kérte a bíróságot, hogy érdemben is hozzon ítéletet, a törvényszék ennek az indítványnak nem adott helyet.

Papen rádiószózatia

Papen német birodalmi kancellár pénteken este a svájci rádió útján szózatot intézett a német néphez. Beszédét az összes német rádióállomások közvetítették.

— Lausanne-ban — mondotta beszédében a német kancellár — nemcsak Németországnak, hanem az egész világnak sorsáról volt szó. Németországnak feladata volt likvidálni a múltat és a jövőre megszabadítani a német népet a gazdasági életét megbénító nyomástól. Szilárdak maradtunk, mert éreztük felelősségünket 65 millió emberért s tudtuk, hogy ha elveinkből engedünk, Németország és a világ minden népe még jobban beleesett volna a csávába. Az értekezlet kudarcának borzalmas következményei lettek volna, mert teljesen lehetetlenné tette volna a gazdasági fellendülést és a politikai érintkezést a két legjobban érdekelt állam: Franciaország és Németország között. A lausannei megegyezésnek legfontosabb eredménye az, hogy a jóvátételi kötelezettség megszűnik és a Youngterv is a múlt emléke lesz s csak a Hoover-féle kötelezettségeket ismerjük el és teljesítjük. A kárpótlást azonban államkötevényekkel fizetjük s azokból 12 év múlva a nem értékesített részt végleg megszüntetik. Politikai tekintetben is új éra kezdetét jelenti a lausannei egyezmény.

Beszédét emelt hangon a következő szavakkal fejezte be a német kancellár:

— Németország nevében most már az egész világ előtt jelenthetem be azt az igényünket, hogy a birodalmat az egész

világ egyenlő jogokkal és egyenlő kötelezettségekkel bíró nemzetként kezelje!

Aláírás aranytollal

Lausanne, július 9.

Szombaton délelőtti fél tíz órakor kezdetét vette a lausannei konferencia záróülése, amelyen a nagyhatalmak képviselői aláírták a jóvátételi kérdésben létrejött egyezményt. A záróülést Anglia, Franciaország, Olaszország meghatalmazottainak ünnepélyes nyilatkozata vezette be, amelyben, rövidesen megemlékeztek az egyezmény tartalmáról, és annak a reményüknek adtak kifejezést, hogy ez a kérdés, amely oly hosszú ideig tartotta izgalomban egész Európát, most már nyugvóponttra jut.

Síri csendben kezdődött meg az okmány ünnepélyes aláírása. Elsőnek MacDonald angol miniszterelnök jegyezte oda nevét aranytollal. Ezután egymásután írták alá a többi nagyhatalmak reprezentánsai, mígnem féltizenegy órakor Papen német kancellár és Neurath birodalmi külügyminiszter illesztette aláírását a nagyfontosságú okmányra.

Az angol sajtó nagy örömmel üdvözlöi a lausannei egyezményt. A jóvátételi kérdés elrendezésével — írja a Times — sikerült a mérget eltávolítani Európa szervezetéből. A Daily Mail megjegyzi, hogy megtört a békeszerződések legfontosabb szakaszának varázsa és most már a többiek is el fogják veszíteni fontosságukat. A lap megjegyzi, hogy a békeszerződések már amúgy sem lehet sohaig fenntartani.

A francia sajtó a Figaro kivételével ugyancsak örömmel üdvözlöi a lausannei megegyezést. Dicsérik Herriot miniszterelnököt, aki nagy diplomáciai ügyességgel járt el a kényes kérdés körül.

Feltűnően a lausannei egyezmény ellen foglalt állást a német Hitler-sajtó, a mely megállapítja, hogy Papennek nem sikerült megnyitnia a német szabadság kapuját, amelyre a franciák még jobban rátolták a reteszt.

Leégett a hatvani gőzmalom

Hatvan, július 9.

A péntekről-szombatra virradó éjszaka ki-gyulladt és többórás tűz után porig égett a Hatvani Első Gőzmalom, amely Magyarország legelső gőzmalmai közé tartozott. A kár meghaladja a többszáz ezer pengőt. A tűz okát eddig még nem lehetett megállapítani.

A náci tiltakozása ellenére megszavazták a porosz amnesztia-javaslatot

Berlin, július 9.

A porosz országgyűlés tegnap tárgyalta az amnesztiajavaslatot és 264 szavazattal 157 ellenében elfogadta azt. A nemzeti szocialisták, akik mindent elkövettek, hogy a javaslat elbukjék, a szavazás után óriási botrányt rendeztek. Az egyikük például ilyeneket kiáltott:

— Fűtjülök a szavazásra és az egész porosz országgyűlésre

Majd kórusban ordították:

— Heil Hitler!

A náci tüntetésére a kommunisták az Internacionálé élénklésével feleltek. Végül is olyan fülsiketítő lármát keletkezett, hogy az elnök kénytelen volt az ülést felfüggeszteni.

Emelkednek az értékpapírok

Bukarest, július 9.

Bukarestbe érkezett jelentések szerint a lausannei konferencia eredményének a hatása alatt a járadékpapírok és ezek között

a román járadékpapírok is Európa összes tőzsdén nagy emelkedést mutatnak.

A román stabilizációs kölcsön árfolyama a párisi tőzsdén 1070-re emelkedett, az országfejlesztési járadékkötvényeket pedig 38.75—39.75-el jegyezték.

A bukaresti tőzsdén csak mérsékelt emelkedés volt. A román piacok általában rezerváltan fogadták a lausannei eredményt.

A mi jelünk:

a mi diadalunk!

Levették napirendről az orosz-román megnemtámadási szerződés ügyét

Bukarest, július 9.

Titulescu táviratot intézett a külügyminisztériumhoz, közölve a táviratban azt, hogy

a román—orosz megnemtámadási szerződésre vonatkozó tárgyalások, amiket a közvetítés érdekében Zaleszky kezdett Litvánia-val, eredménytelenül holt pontra jutottak.

Az ok ugyanaz, ami miatt a rigai tárgyalások is megszakadtak. Oroszország Besszará-

bia kérdésében nem akarja elfogadni Románia álláspontját s így a két ország között nem is indulhatnak közvetlen tárgyalások.

Titulescu jelentése nyomán a román kormány arra az állásponttra jutott, hogy teljesen leveszi napirendről a román-orosz megnemtámadási szerződés kérdését

s a besszarábiai kérdést a Kellogg-paktum alapján a maga részéről elintéztetnek tekintti.

Az adóvégrehajtó jóvoltából:

A dicsőszentmártoni vásáron 30 lej egy szék és 1500 lej egy varrógép

Adóvégrehajtó, aki álkulccsal dolgozik

Dicsőszentmárton, július 9.

Az a pénzügyminiszteri utasítás, amely az adók kiméletes behajtására utasítja az adóhivatalokat, Kisküküllőmegyében választási maszlag maradt csupán.

Az adóvégrehajtók még attól sem riadnak vissza, hogy álkulccsal hatoljanak be a bezárt lakásokba, csak alkalmuk legyen összeszedni a párnákat és más értékesíthető házi apróságokat, mert pénzt — azt sehol sem kapnak.

Désfalván Mocuta Tamás agent „dolgozik”. Mástör is, de július és augusztus hónapokban éppen a legkevesebb a pénz a falun. Akkor csak munka van sok, amelynek ősszel kezdenek mutatkozni az eredményei. Mocuta ur azonban most is sikeresen arat és tüneményes gyorsasággal tölti meg a községházakat párnákkal és falusi butorokkal. Bogdán Sándornénál zárt ajtókat talált. Nem jött zavarba.

Elment a falusi kovácshoz, tolvaj-kulcsot kért és kinyitotta a lakást.

A háziasszony távollétében szedte össze a párnákat, asztalterítőket, fehérneműt.

Pócsfalva községben Máthé János 74 éves gazdálkodónál erőszakoskodott szolgálaton felüli lelkiismeretességgel.

A dicsőszentmártoni hetivásáron székeket 30—40 lejért lehet kapni. A varrógép árfolyama 1500 lej. Az olcsó vásárnak zenekisérete is van. Dobpergés!

— NÉMETORSZÁG MEGSZIGORITJA A FILMBEHÓZATALT. Berlinből jelentik: A német birodalomban most készítik az új filmtörvényt. A német filmgyártás védelmét célozza az a törvény, amely igen szigorú rendelkezéseket fog tartalmazni. Rendkívüli mértékben megnehezíti a filmbehozatalt és az eddigi kontingenst körülbelül a felére szállítják le. Azokat a cégeket, amelyek külföldi filmeket importálnak, súlyos különadóval sújtják és kötelezik nemzeti filmek gyártására. Az új rendeletet a pénzügyminiszter kezdeményezésére adják ki.

UJABB
**BUTOR-
ÁRREDUKCIO**
**SZÉKELY
ÉS RÉTI**
Butorgyárában
BRASSÓ
BUKAREST
MAROSVÁSARHELY

Egymást vádolják a liberálisok és kormánypártiak a buzai véres választási harc felidézéseért

Szigoru vizsgálato! követel a király

Revolverrel mennek választási agitációra az ellenzéki pártok Neféz felvillanyozni a választók érdeklődését

Bukarest, július 9.

A buzai véres választási dráma egyre fokozottabb mértékben izgatja a kedélyeket.

A kormány hivatalos tényezői ismétellen megállapították, hogy a két halálos áldozatot követelő revolver-párbaj előidézői a liberális kortesek voltak, akiknek mintegy harminc főnyi csapata vette körül és támadta meg Boiangiu városi tanácsost, a nemzeti-parasztpárt egyik főemberét és ennek kísérőjét.

Világosan mutatja a liberális provokációt az is, hogy Boiangiu sebesült meg először. Az első golyó a liberálisok csoportjából indult utra s bár nem lehet világosan megállapítani, hogy ki lőtt a tömegből, számos gyanúok szől amellett, hogy Bredeanu szenátor használta előbb a revolvert, hogy aztán később áldozatul essék Boiangiu bosszújának.

Jelentettük, hogy Vajda miniszterelnök a királynak is jelentést tett az esetről. Minden jel szerint az uralkodó szigoru vizsgálatot kívánt. A belügyminiszterium ugyanis hirtelen leváltotta a rendőrprefektust és a csendőrkülönítmény parancsnokát. Ugyanekkor a nemzeti-parasztpárt vezetősége is elhatározta, hogy a maga részéről külön is szigoru vizsgálatot indít az ügyben. Mindenáron meg kell alapítani, hogy terhel-e valakit és ha igen, úgy kit terhel a felelősség a megdöbbentő politikai dráma előidézése miatt.

AZ ELLENZÉK A KORMÁNY-PÁRTOT VÁDOLJA

A kiadott hivatalos jelentések ellenére az ellenzéki pártok erőteljesen hangoztatják, hogy a kormánypárt felelős a buzai véres incidensért. Az ellenzéki pártok közös „választási rendőrsége” pénteken délután bizalmas értekezletet tartott, amelyen elhatározta, hogy

az ellenzéki pártok összes vezéreit és jelöltjeit fegyverrel látja el, mert csak így látja biztosítottaknak őket a kormánypárti kortesek erőszakoskodásával szemben.

A nemzeti-parasztpárt bukaresti exponeise megbotránkozással értesültek az ellenzéki pártok határozatáról, ami szerintük a fegyveres leszámolásra való nyílt felhívást jelenti. Mi lesz, ha minden jelölt és kortes revolverrel fegyverzi föl magát? Ettől már csak egyetlen lépés az, hogy a választók tömegeit is fegyverkezésre biztassák és úgy döntsék el a harcot az urnák előtt!

UJ PLAKÁT CSIKBAN

A csikmegyei korteshadjárat csütörtökön új plakáttal színesedett. A Magyar Gazdaszövetség örömteli hangon jelenti be az új plakátokon, hogy sikerült a kormánytól kiverekednie a Csiki Magánjavak ügyének végleges elintézését. Ez a végleges elintézés természetesen az, hogy a kormány visszaadja a jogtalanul elvett vagyontömeget és így a csikmegyei magyarság az ország legvagyonosabb része lesz. A plakát szerint a hatalmas vagyont már a jogos tulajdonosok kezei között is van.

A plakát kétségkívül nem jelent mást, mint nagyon vakmerő kortesfogást. A Csiki Magánjavak megszállott épületkomplexumait nem is lehet máról-holnapra visszaadni a jogos tulajdonosoknak, hiszen iskolákat, kaszáryákat és más hivatalos intézményeket helyeztek el bennük. Ezeknek a kilakoltatása még akkor is nagy nehézségekbe ütköznék, ha a kormány szándéka tiszta, őszinte és komoly volna. Ettől is eltekintve azonban a Csiki Magánjavak erdőterületeiből már annyit elherdáltak, elpazaroltak és különféle szélhámosokkal elloptak, hogy itt visszaadásról alig lehet szó, legfeljebb kártérítésről.

A kérdéses plakát tehát kortesblöff és lelkiismeretlen megtévesztés lehet csak.

Itt említjük meg, hogy a kormánypárt egész kortesvers esővel lepte el a megyét.

A három színben nyomott kortesversek piros-sárga-kék csoportosítással lepték el a falvakat. De nem mindenütt. A Magyar Párt hivatalos helyiségének a külső falára piros-fehér-zöld csoportosításban ragasztották fel a kormánypárti kortesverseket. Ugy látszik, hogy erre a célra külön nyomattak egy ilyen gyűjteményt, mert másfelé ezzel az „irredenta” csoportosítással nem kísérleteztek.

KISKÜLLÖBEN 10 PART HARCOL

Kisküküllőmegyében tíz pártnak fogadták el a jelölőlistáit. A propaganda-harc teljes erővel megindult, bár a falvak lakói nem igen lelkesednek. A egyik faluban nem is hagyták beszélni a kiszállított korteseket, hanem visszatessékelték őket az autójukba: „Menjen csak haza, mert ebből már elég volt...” Egy másik faluban kimondták, hogy egyetlen párt propagandistáit sem hallgatják meg. Az első látogatókat formálisan ki is kergették:

— Nem kortesbeszédnek kellene nekünk, hanem pénz és nyugalom!

Brebera visszalépett

Temesvárról jelentik: Brebera Vencel ügyvéd, aki a Magyar Gazdaszövetség egyik emberként Háromszék megyében jelöltette magát a kormánylistán, váratlanul visszalépett és levette a listáról. Pálfordulása nagy feltűnést keltett még magyarpárti körökben is.

Brebera Vencel kijelentette tudósítónk előtt, hogy visszalépését majd kellő időben indokolni is fogja, egyelőre azonban nem beszél. Legalább is addig amíg a választások le nem zajlanak. A visszalépésnek alapos oka van és nem megfutamodást, hanem egyebet jelent az ő részéről.

Harc a mandátumért

KOLOZSVÁR

A kolozsvári sziguranca két nap óta újból kommunista összeesküvés ügyében folytat vizsgálatot. A házkutatások és az éjszakai letartóztatások újból megkezdődtek és pénteken éjszaka is 7 embert vettek őrizetbe a sziguranca ügynökei.

A kolozsvári sziguranca főnökének felvilágosítása szerint nagy kommunista sejtet sikerült leleplezni és most folyik a vizsgálata a titkos szervezet tagjainak vizsgálatát a titkos szervezet tagjainak kézrekerítésére.

Azok közül a munkások közül, akiket a városi és falusi dolgozók blokkjának üldözései során június 28-ika óta őrizetben tartottak a sziguranca, pénteken délután Petkes Sándort, Bodó Ferencet, Vasvári Lászlót, Turóczi Lászlót, Szabó Lajost, Szócs Sándort, Hentzes Gyulát, Gerdán Jánost, Bartha Lajost, Szilágyi Sándort és Lazarovits Hermannt szabadlábra helyezték.

Szombaton délelőtt pedig a kolozsvári csendőrpáncsnokságnál helyezték szabadlábra a 4 nap óta éhségstrájkban levő Pásztor Imrét, Varró Lajost, Thuri Sándort, Kovács Lőrincet, id. és ifj. Márton Józsefet, Joós Józsefet, Domokos Sándort és Veres Rudolfot.

Ezeket a letartóztatott munkásokat mind június 28-ika óta tartották őrizetben és az elmúlt napok alatt egyáltalán ki sem hallgatták őket.

Nagy István proletáriró és Bodnár Imre cipész, akik az ügyességi fogház lakói, már 5 nap óta vannak éhségstrájkban. A sziguranca pedig Sonn Sándor, Pop Traján és Király József munkások kezdetek éhségstrájkot.

A sziguranca június 29-ikén éjszaka hurcolta el hazulról Bocsan Károly vasutast. Felesége azóta egyik hatóságától a másikhoz szaladgál, hogy a letartóztatott ember hogylétéről és hollétéről tudomást

künk, hanem pénz és nyugalom!

Dicsőszentmártonban egyébként a Magyar Párt a jövő hét elején, a szocdemek pedig most vasárnap tartják meg választási népgyűlésüket. A magyarpárti jelöltek naponta négy-öt magyar községet látogatnak meg. Kijelentésük szerint a hangulat a magyar falvakban kielégítő és minden remény megvan arra, hogy a kisküküllőmegyei magyarság fegyelmetten vonul föl a választásokra.

Volt már incidens is. Egy Balázsfalva felől közeledő autót Adámos községben 15–20 főből álló csapat állította meg késő éjszaka az országúton. A támadók nemzeti-parasztpártiakat kerestek, miután azonban az autóban csak Hunyadi nevű soffőr ült, utjára engedték. Egyikük azonban késsel kihalította az egyik hátulsó kerék gummiját. A csendőrség nyomoz.

Dicsőszentmártonban napok óta osztanak a választói igazolványokat, ha a választók jelentkeznek. De nem igen jelentkeznek.

A szenátusi választások jelölőlistáinak a benyújtása ma este jár le. Temesmegyében eddig az alábbi pártok jelöltek szenátorokat: a kormánypárt, a georgista liberálisok, a régi liberálisok, Goga-párt, Averescu pártja és Lapu pártja.

A konzervatív párt helyi főnöke megfeleltette a Jorgáéktól benyújtott kamarai jelölőlistát azzal az indoklással, hogy azt az ő megkérdése és beleegyezése nélkül nyújtották be, holott a kötött választási egyezmény értelmében erre csak neki lett volna joga. A megyei választási iroda a felebbezést a központi választási irodához továbbította.

szeressen. Sorra járta az ügyességet, sziguranca és rendőrséget, de mindenhol elutasították. A szerencsétlen aszszonynak a mai napig sem sikerült meg tudnia, hogy Bocsan Károly hol van és mit műveltek vele június 29-ike óta.

Marosvásárhelyen visszatartották a Vasgárdisták és az Averescu-párt listáját

Marosvásárhely, július 9.

A Magyar Párt marosvásárhelyi tagozatának vezetősége pénteken az iparosok és kereskedők testületének meghívott képviselőivel együtt igen népes gyűlést tartott. A gyűlésen a kereskedők és iparosok szónokai sérelmeiket ismertették és azokra orvoslást kérve bejelentették, hogy a maguk részéről a Magyar Párt listájára fognak szavazni. Egyben elhatározták a gyűlésen, hogy a Magyar Párt július 14-én tartja meg nagy választási propagandagyűlését az Apolló-mozi helyiségében.

Szászrégenben a marosmegyei képviselő- és szenátorjelöltek: Willer József dr., Ferenczi Zsigmond dr., Szoboszlai László dr. és György dr. tartottak programbeszédet.

A Mezőség falvaiban Sebes Jenő dr. van propagandakörúton és tart beszédet a falvak összegyűlést magyarsága előtt.

A marosvásárhelyi törvényszéken egyébként megkezdődött a választási igazolványok kiadása és a szavazásra jogosultaknak 20 százeleke már ki is váltotta a szavazói igazolványt. Itt említjük meg, hogy a marosvásárhelyi törvényszék összesen 10 jelölő listát nyújtottak be, minthogy azonban a választási költség fedezésére egy banit sem tettek le, a Vasgárda és az averescianusok listáját a törvényszék nem fogadta el. Így aztán a választásra csak 8 lista indul Marosvásárhelyen.

Simó Géza nyugalmazott polgári iskolai tanárt, akit napokkal ezelőtt letartóztattak és Nagyváradra szállítottak, pén-

21

napos olcsó ételnyak-rák az iszapfürdőkkel egybeépült intézetekben. Intenzív és mégis kiméletes kurák rheuma-ischiás ellen. Prospektust küld: Póstyén-Fürdő iroda Mr. L. Singer Timisoara II, Str. Saguna 8.

PÓSTYÉN

teken visszavitték Marosvásárhelyre, ahol a sziguranca szabadlábra helyezte. Fog-ságban van még Pál Kálmán munkás, a kinek sorsáról egyelőre semmit sem lehet tudni.

BRASSÓ

Brassó megye magyarpárti jelöltjei tegnap este Hosszufaluban tartottak propaganda-gyűlést. Szele Béla dr. megyei pártelnök, Szabó Béni, Sipos András, Kocsis Béla jelöltek és Orbán Balázs a megyei tagozat kiküldötté jelentek meg a legnagyobb csángó faluban, hogy érintkezésbe lépjenek a választókkal. Hosszufalu gazdaközösségének színe-java se-reglett egybe, hogy meghallgassa a Magyar Párt jelöltjeit és vezéreit. Papp Endre dr. tagozati elnök meleg szavakkal üdvözölte a jelölteket és kísérőiket. Kocsis Béla, Sipos András, Szabó Béni és Szele Béla dr. egyre fokozódó lelkesedést kiváltó beszédeit nagy figyelemmel és érdeklődéssel hallgatták az egybegyűltek, akik a beszédek elhangzása után viharos lelkesedéssel esküdtek fel a Magyar Párt zászlójára és biztosították a Magyar Párt vezetőségét és jelöltjeit, hogy bár a választások a legnagyobb mezei és erdei munka idejében szólítsák urnák elé a falusi választókat, minden hosszafalusi csángó becsületes hűséggel teljesíteni fogja kötelességét és az egész falu leszavaz a magyarpárti listára. A gyűlést Papp Endre dr. köszönetet mondó és a falu hízlalmát és ragaszkodását tolmácsoló beszéde rekesztette be.

Brassó megyében erősen bizakodó a magyarság hangulata. Próbáltak és még mindig próbálkoznak a magyarság lelkeitől idegen elemek befurakodni a nép bizalmába, de mindenütt visszautasításra találtak. A magyar nép érzi, tudja, hogy hitvány árulás lenne a mostani döntő mérkőzésnél idegen utakra tévelyedni. Erős áramlat indult meg a megyében, mely azt követeli, hogy az esetleg félrelépőket az egész magyarság nyilvánosan bélyegezze meg. A párt vezetőségéhez ilyen értelmű indítványok már érkeztek be, de minden jel arra mutat, hogy ennek a súlyos megbélyegzésnek alkalmazása egyetlen esetben sem fog szükségessé válni.

Brassó város magyar választópolgárai július hó 13-án, szerdán este fél 9 óra-kor tartanak közgyűlést az Iparegyet nagyereményben, hogy meghallgassák jelöltjeiket. A párt vezetősége ez uton is felkéri a brassói magyarpárti választókat, hogy jelenjenek meg minél nagyobb számban ezen a gyűlésen.

LEPADATU VOLT MINISZTER BRASSÓBAN

A liberális párt brassói listavezetője, Lepadatu volt kultuszminiszter a megyei propaganda ut során szombaton délután Brassóba érkezett. Bolgárszegben, az ottani román lakosság részvételével tartott választási propaganda-gyűlést.

A politika nem türi a hasznos munkát sem, ha más pártbeli csinálja

Déva, július hó 9.

A dévai iparkamara nemrégén dr. Gróza Péternek, az Averescanus kormány, volt miniszterének ajánlotta fel az elnöki széket. Gróza el is vállalta ezt a tisztséget és rövid idő alatt nagy agilitással fogott hozzá a kamara újjászervezéséhez. Megkezdte a nagyszabású kereskedelmi és ipari kiállítás megtervezését, mely őszire nyílna meg Déván.

Most aztán, hogy a nemzeti parasztpárt került uralomra, a párt emberei nem jó szemmel nézik az averescanus Grózá a kereskedelmi kamara élén és nem válogatnak az eszközökben, hogy eltávolítsák annak éléről. Gróza lemondatásának egyik módja volna, hogy a kamara választott tanácsának többségét lemondassák, mert ezáltal az egész vezetőség feloszlottattnak nyilvánítható. Megkezdődött tehát a választmány tagjainak kapacitálása a lemondó okirat aláírására.

A fanatikus nemzeti parasztpártiak szó nélkül segédkeztek nyujtanak Gróza Péter ily módon való eltávolításához, a többiek pedig állítólag maga a prefektura „főzi” különböző előnyök ígérgetésével. A csunya terrorral hír szerint már össze is hozták az arányszámot. Jellemző, hogy Gróza árulói között szerepel egy olyan tanács tag is, aki néhány héttel ezelőtt még mint az iparosok és kereskedők megváltóját aposztrofálta dr. Gróza Pétert.

Hüléses betegségek-

nél, rheumatikus, köszvényes és ideges fájalmaknál a Togal-tabletták gyorsan és biztosan hatnak. Togal nagymértékben hűgysavoldó és baktériumölő, a baktériumok közvetlenül gyökereiben támadja meg! Több mint 6000 orvosi vélemény! Egy kísérlet megfogja gyógyítani! Ragaszkodjék a Togal-hoz, nincs ennél jobb! Minden gyógyszerboltban Leif 52.

Togal

Még csak most derült ki ?

Világraszóló botrány fenyeget a konverzióval kapcsolatos visszaélések miatt

Összesen 16 ezer kérést nyújtottak be 13 milliárd lej összegben, de kigazdák alig vannak a kérvényezők között. Nyilvánosságra kerülnek a sokmillió adósságelsikasztások. Kijárói is vannak a konverziós panamáknak

Bukarest, július 9.

Amióta lejárt a konverziós kérések benyújtására kitűzött határidő és a kormány programjába vette a konverzió megtartását, valóságos koncentrikus támadások pergőtüzébe került ez a szociális elképzelésnek indult reform, amelyet annak idején majdnem az összes pártok megszavaztak — politikából, nehogy a választók előtt népszerűtlenné váljanak. A támadásokat Grigore Filipescu konzervatív pártja kezdte meg azon az alapon, hogy

a Jorga-Argetoianu kormány csak ürügyül használta fel a kigazdák eladósodottságát, mert a konverziós törvénnyel nem a kisembereket akarták segíteni. Az csak tiszta véletlen, hogy itt-ott kisemberek is megkapták a kedvezményeket.

„Kigazdák” — milliós adósságokkal.

Most azután az ellenzéki sajtó legtekintélyesebb, ha nem is egészen tiszta szándékú orgánuma nyílt leleplező hadjáratot indítottak a fenti tétel igazolására. Mindenekelőtt kiderült, hogy az egész országban mindössze 16 ezer konverziós kérést adtak be 13 milliárd lej adósságra. Olyan országban, amelynek 80 százalékban falusi lakossága van, ez a szám halatlanul kevés a mezőgazdaság eladósodottságáról közforgalomba került hírek után. És az is különös, hogy

a bejelentett kérések tulnyomó része 200 ezer lejnél nagyobb összegű tartozást tüntet fel, amelyek között igen gyakori a 10–20–60, sőt 200 milliós tétel is.

A fővárosi lapok 4–5 megye kivételével táblázatot közölnek arról, hogy az egyes megyékben hány kérést nyújtottak be és mennyivel van érdekelve ezekben az esetekben a Banca Nationala, amely a mezőgazdasági váltókat leszámította.

Ezeket az összegeket a lakosságnak az a része lesz kénytelen fizetni, amely nem esik a konverzió alá és így adóban be fogják hajtani rajta.

miután az állam kötelezettséget vállalt a Nemzeti Bankkal szemben arra, hogy kártalanítani fogja mindazon veszteségeiket, amelyek a mezőgazdasági adósságok törlesztésének és kamatainak leszállításából ráhárulnak, valamint az adósságok fizetési képtelensége miatt szenvedett veszteségeikért is.

Konverziós kimutatás megyék szerint

Az említett kimutatás szerint az egyes megyékben a következőképpen alakulnak a benyújtott konverziós kérések:

Arad 402 kérés	250.000.000 lej
Alsófehér 4 kérés	683.630 „
Bacău 95 kérés	63.337.000 „
Balti 197 kérés	111.680.530 „
Barlad 218 kérés	220.137.166 „
Bazargic 655 kérés	261.136.800 „
Bezterce 265 kérés	52.567.313 „
Botosani 152 kérés	282.519.501 „

Braila 142 kérés	291.797.862 lej
Brassó 39 kérés	37.393.000 „
Buzau 274 kérés	236.364.139 „
Cahul 435 kérés	72.570.296 „
Calărași 236 kérés	720.067.307 „
Craiova 330 kérés	74.810.453 „
C-lung 35 kérés	15.051.011 „
Caracal 313 kérés	334.934.678 „
Csernovic 37 kérés	119.820.594 „
Cetatea A. 615 kérés	139.372.276 „
Constanca 160 kérés	94.536.877 „
Csik 64 kérés	17.305.924 „
Dorohoi 164 kérés	206.795.884 „
Falticeni 53 kérés	80.611.011 „
Fogaras 39 kérés	8.657.489 „
Focsani 63 kérés	152.452.589 „
Giurgiu 154 kérés	263.058.260 „
Galac 222 kérés	245.753.736 „
Hotin 76 kérés	20.919.747 „
Husi 109 kérés	77.536.236 „
Jasi 237 kérés	425.566.310 „
Ismail 369 kérés	47.492.930 „
Kisenev 318 kérés	273.096.628 „
Kisküküllő 142 kérés	81.809.880 „
Kolozs 305 kérés	306.096.111 „
Krassó 80 kérés	72.000.000 „
Muscel 176 kérés	147.557.610 „
Hunyad 80 kérés	68.442.946 „
Oravica 48 kérés	13.150.868 „
Msziget 182 kérés	35.692.643 „
Orhei 48 kérés	4.878.400 „

Piatra 38 kérés	78.264.550 lej
Pitești 332 kérés	128.192.876 „
Ploesti 209 kérés	430.697.712 „
Radautz 36 kérés	40.033.576 „
Rimnic S. 97 kérés	105.051.044 „
Roman 80 kérés	177.660.000 „
Szamos 381 kérés	135.000.000 „
Szatmár 383 kérés	153.000.000 „
Szeben 50 kérés	16.604.385 „
Szilágy 629 kérés	325.154.978 „
Szlatina 252 kérés	267.153.135 „
Soroca 166 kérés	50.483.000 „
Silistra 80 kérés	41.912.240 „
Háromszék 221 kérés	96.653.645 „
Storojinec 629 kérés	323.154.979 „
Suceava 22 kérés	18.780.121 „
Târgoviste 133 kérés	239.653.000 „
Târgu Iiu 352 kérés	191.617.014 „
Turnu Măg 220 kérés	328.529.932 „
Tecuci 151 kérés	99.397.084 „
Torda 171 kérés	99.071.448 „
Tighina 438 kérés	60.617.153 „
Torda 171 kérés	99.071.448 „
Tulcea 20 kérés	20.137.089 „
T. Severin 378 kérés	247.575.151 „
Udvarhely 245 kérés	66.582.756 „
Vaslui 140 kérés	759.391.354 „
Vâlcea 313 kérés	230.127.985 „

Hiányzik ebből a kimutatásból Ilfov megye, Marostorda, Nagykovács, Bihar és Temes megye.

A hirhadt Capra-eset

Vannak lapok, amelyek az egyes megyék legnagyobb összegű konverziós kéréseinek tulajdonosait névszerint közlik, azonkívül rengeteg olyan esetet tesznek szóvá részletesen, amely azt bizonyítja, hogy a konverzió körül rettenetes méretű visszaélések történhettek és panamaszagot adnak az egész reformnak. Különösen sokat szerepel a lapokban Anghel N. Capra teleormani földbirtokos esete.

Capra adósságai 19 millió 487.352 lejt tesznek ki azon a 6 millió 856.900 lejen kívül, amellyel a Banca Nationalának köztulajdonosai tartoznak.

A legtöbb adóssága után 7–10 százalékos kamatot fizetett. A kérésben Capra felsorolja a vagyonát is, amelynek értéke 75 millió 200 ezer lej, azonkívül 20 millió 800 ezer lej, amit a gyermekeinek ajándékozott, összesen tehát 96 millió. Kiderült az aktából, hogy 34 milliót erőingatlanokat Capra örökölte, míg a többit 1923 után vásárolta, ami azt jelenti, hogy az adósságai ebből a szerencsés földspeculációból származnak.

Ezek miért kaptak konverziót?

Az alábbiakban bukaresti lapok nyomán közreadunk néhány jellegzetes esetet.

Anghelescu őrnagy, volt bukaresti kerületi polgármester három társával kilenc hold földdel rendelkezik, de van még Bukarestben, a Sf. Constantin utcában egy háza, amelyre 5 millióval tartozik. A hitelező már árverést tüzetett ki a házra, mire az őrnagy beadta a konverziós kérését és a törvényszék felfüggesztette a házra kitűzött árverést.

D. B. Martin bankház tulajdonosnak valami 40 millió adóssága van, amelyből 20 milliót betáblázásra kapott. Azon a címen kapott konverziót, hogy a főváros közeli Colentina községben három társával van egy téglagyára, amelyhez egy kis kert is tartozik és azt kinevezte gyümölcsösnek.

T. Socolescu építész-mérnök, a bukaresti építészeti főiskola tanára, aki tagja volt egyébként a múlt parlamentnek,

17 holdas birtokkal rendelkezik Ploesti mellett. Van azonban még Ploesti centrumában egy bérháza, amely évente 350 ezer lej bért jövedelmez, Szinájában — a

Bukaresti műszaki cég legjobb külföldi képviselőivel keres jól bevezetett helyi

ügynököket

Erdély és a Bánát összes nagy városában. Ajánlatokat: „E 1788” sz. alatt továbbít Rudolf Mosse S. A., Bukarest, Calea Victoriei 31

falusi birtokon kívül főként részvényekből áll. Van neki 30 ezer darab 500 lej névértékű, 5000 darab 100 frank értékű, 2000 darab 500 lej névértékű és még egy csomó más részvénye is. Ennek ellenére 40 százalékos konverziót kért, hogy 30 éven át 422 ezer lejes részletekben fogja lefizetni.

N. I. Mavrocordato mérnök felesége nevében most fejezett be egy palotát Bukarestben, a Str. Pietății 22 szám alatt, amely a főváros egyik legfényűzőbb épülete. Az értéke legalább tíz millió lej.

Csak fürdőszoba öt van benne és minden csupa márvány, fadaragvány, halastó, saját uszoda, park és sok efféle egészi ki ezt a kéjlakot, amelyre a mérnök felesége 1931-ben 4 millió első helyen betáblázott jelzálogkölcsönt vett fel, de részben a férjével közösen aláírt váltókat is adott a bankoknak. Mavrocordato mérnöknek Botosani megyében még a saját nevében 77 hektár földje van, amely teljes felszereléssel valami két milliót ér meg. Ezen az alapon a mérnök konverziót kért a bukaresti tündérpalota építésére felvett 4 millió tartozására is, mert véletlenül ő is aláírt néhány váltót.

Ki az a Stoianovici ügyvéd-professzor?

I. Haimovici bukaresti szalmakalapgyáros kényszerregyezségben is volt már, azután cödbe ment, hogy újabb bírói likvidálást kérjen. Véletlenül azonban a gyára körül van valami négyezer négyzetméter föld is. Az egyik hitelező már árverést tüzetett ki a gyárra és a hozzátartozó földre amikor Haimovici felfedezte, hogy ő tulajdonképpen gyümölcsstermelő. Azonnal

kifizette a földadóját és C. S. Stoianovici ismert bukaresti ügyvéd útján, aki elnöke volt annak a kamarai bizottságnak, amely a konverziós törvényt megszerkesztette, sikerült felfüggeszteni az árverezést.

A hitelező felebbezett ugyan, de a tábla még nem döntött ebben az érdekes ügyben. Erről a Stoianovici professzorról egyébként a konverzió elleni kampány élén álló körök a legfantasztikusabb híreket kolportálják, mintha neki döntő szerepe lett volna abban, hogy a konverzióval annyi visszaélés történhetett, illetőleg abban, hogy a törvényt úgy csinálták meg, hogy abból mindenkinek haszna legyen inkább, csak a földművesnek nem.

Nicolae D. Protopopescu, a hirhadt emlekezetessége, megbukott Franco-Román bank egykori vezérigazgatójának az öccse 1926-ban 8 millióért megvette a Dâmbovitza megyének egyik legszebb birtokát. A vételárból azonban csak mintegy három milliót fizetett ki, olyanformán, hogy a Franco-Román banktól a vásárlással egyidejűleg hatmillió lej jelzálogkölcsönt vett fel a birtokra. Ilyenformán

Protopopescu birtoktulajdonos lett és megmaradt három millió lej készpénzzel is.

Most persze ő is konverziót kért. Ezt a felsorolást akár heteken át lehetne folytatni. (b. e.)

Meghalt Vanczák János

Budapest, július 9.

Vanczák János, volt szociáldemokrata képviselő, a Népszava hosszú ideig volt szerkesztője, pénteken délelőtt Pestújlígyen az ottani kórházban hatvankét évesen meghalt. Vanczák János egyik volt a magyar munkásmozgalom legismertebb reprezentánsainak. Tüdőbaj ölt meg.

Azonnali belépésre keresünk

1–2 utazó akvizitőrt,

továbbá Erdély több nagyobb városába ügyes, intelligens

helyi akvizitőröket,

nagy bukaresti magyar napilap részére szóló előfizetések felvételére. **Intellektuális körökben nagy ismeretességgel rendelkezők** előnyben részesülnek. — Csakis anyagilag és erkölcsileg abszolút megbízható, jó referenciákkal (esetleg megfelelő garanciával) rendelkező urak és hölgyek küldjék be ajánlataikat. »Agilis-akvizitóriképes« jellegre a B. L. kiadóhivatalába, Brassóba

KACSEK SÜTEMÉNY KÉRJEN MINDENŐTT VEKNI GAGEL KENYÉR

Ira: MIKES IMRE

Egy ember kijött az iskolából

I.

— Fájt?
— A kifejezés gyenge. Azt lehetne mondani, hogy pokoli kinjaim voltak. Nézzen csak a hátamra... Elképzelheti, mi minden mentem keresztül. Ennek ellenére nem kiabáltam, sőt még tiltakozni is alig-alig próbálkoztam...
— De hát miért tűrte hangtalanul, hogy ilyen vandál módon megkínózzák?

már tisztán áll előttem a helyzet. Utam ugyanis ama végzetes délután folyamán a pincérek szakszervezete előtt vitt el, ahol a rendőrség, nyilván a büszkén beharangozott „szabad” és „tiszt” választásra való tekintettel vidáman padászott a munkásokra, hogy a jelölés és szavazás lehetőségét pofonnal és cellával cserélje fel náluk. A ház előtt várakozó detektívek, látva proletári mivoltomat, engemet is belöktek az elfogottak csoportjába.

— Tehát ugynevezett politikai fogoly volt?

— Igen. A szabad választás bebörtönzött rabja.

— Ezek után szép véleménye lehet a szabadságról...

— Elképzelheti. Eddig rajongója voltam annak a frázisnak, hogy szabadság. A cellában azonban megtanítottak arra, hogy a szabadság csupán az elnyomás tükröképe. Az ősember részére az volt a szabadság, ha felfalhatta felebarátját. A középkori lovag akkor volt szabad, ha rablóvárából kirohanhatott és kifoszthatta a tisztas polgárokat. Ma pedig ugy értelmek a szabadságot, hogy reám szabadulhatnak, lefoghatnak, szembeköphetnek és véresre verhetnek...

— Ugy látszik, a zárkában tanult is valamit...

— Igen. Egyetlen nap alatt egész életre valót. Tessék talán megízenni a belügy-miniszternek, hogy az ő „szabadsága” fájdalmas ugyan; rettenetes ugyan, megáldozó és kétségbeesztő ugyan, de kiváló iskola. Köszönöm neki...

— Elismerem, hogy ez furcsának tetszhetik. Hiszen az ember minden helyzetben védelmezi magát. Szembeszáll az utonállóval, a gyilkolásra kész banditával, sőt még a hóhérral is. Ezuttal azonban, nyilván a meglepetéstől és a felháborodástól, torkomon akadt a szó. Elvégre ha egy haramia lát nekem, akkor nem tépelődöm. Vagy átadom értékeimet, mert tudom, hogy rabolni akar, vagy felveszem a küzdelmet életre-halálra. Fel-tétlenül cselekszem valami észszerűt, mert látom a dolgok összefüggését: a rabló-gyilkos és az áldozat között kiegyezés vagy harc a természetes. Azonban, honnan tudtam volna, hogy a jelen esetben mi a teendő? En békés, dolgozó, tisztességes állampolgár vagyok. Soldan Sándor, 30 éves mechanikai munkás. Katonai kötelezettségeimnek eleget tettem. Az adómat mindig pontosan kifizettem. A fenn-állót törvények ellen nem vétettem sem-mit. Sőt verejtékes filléreimből hozzájárulok a közterhekhez, hogy intézménye-ket tartsanak fent a törvények uralmá-nak biztosítására. Ez intézmények leg-fontosabbika éppen a rendőrség, amely...

— Amely?
— Amely, noha én tartom fent, hogy védelmezzem, egyszerre csak megtámad, tetves oduba hurcol, összemar, legyalúz, véresre ver és agyonrugdal. Ok nélkül, jog nélkül, magyarázat nélkül. Nem a fájdalomtól, hanem a megaláztatástól és a megdöbbenéstől állott el a szavam. Miközben anyám emléket szennyes szá-vakkal sárba hentergették, miközben szem-ken köptek, arcul vertek és belém ta-postak, miközben omlott a vérem és a bőr állottam és állottam néma tehetetlenség-állottam és állottam néma tehetetlenség-ben s önkéntelenül sirni kezdtem, mint egy kölyök...

II.

— A barbárságot természetesen utál-kozva itéltem el, Soldan ur. Azonban en-gedje megjegyeznem, hogy nyilván elkö-petett valamit, ha ily középkori barbár-ságra mertek önnel szemben vetemedni...

— Nem nehezteltek Önre, amiért felre-botlást tételez fel rólam. Tényleg hihet-lennek látszhatik az, hogy minden indo-koltság nélkül így bánjanak valakivel. Azonban higgye el, Uram, hogy nem cse-lekedtem semmit sem s az egész komédia nem volt egyéb, mint szadista rendőrségi pribékek felelőtlen mulatozása.

— De hát miért fogták le?

— Sejtelmem sincs róla. Este hat óra felé, munka végeztével, békésen sétáltam hazafelé. Egyszerre csak rám rohantak s becipeltek a bukaresti főkapitányságra, mely az egész ország közrendjének intel-lektuális és liktető szíve kellene legyen...

— Talán gyanus volt nekik?

— Ugy van. Gyanus voltam. Utólag

III.

— S mivel fogadták a főkapitánysá-gon?

— Egy rugással. Mellyel bependerítet-tek a cellába. Tizennégyen zsufolódunk a pöttömnyi szobácskában.

— Így legalább nem volt unalmas.

— Unalmasnak semmire se volt ne-vezhető a dolog. Először is, ezekben a cel-lákban hemzsgnek a tetvek. Pillanat alatt ellepek az embert. E férgek azután ön-kéntelenül a háborura és a lövészárakra emlékeztetik a rabot. Ezer kép villan föl. Ezer érzés és gondolat kapcsolódik. Há-boru s béke, ellenség és rendőrség, front-tetű és főkapitánysági tetű egyazon szin-tézisben olvadnak össze: a munkássors reménytelenségében.

— Finom irodalmi képe van erről az ocsmány élősről...

— Ugy van. Csudálom is, hogy e férgek még nem ihletett senkit hatalmas, korszerű regény megírására. Egyetlen lény sem nőtt szorosabban össze társadalmunk tragédiá-jával, mint ez az undorító albről. Egyéb-ként a cellában akkor sem unatkozhat-tam volna, ha a tisztaság ellen nem is lehetett volna kifogást emelni...

— Ugyanis?

— Ugyanis a tolvajok és a politikai, illetőleg választási foglyok között élénk vita fejlődött ki a mai rendről. A zseb-púgók konzervatívek. A feltétlen magán-tulajdon, a tőkés termelés és szigorú osz-tályuralom alapján állanak. Helyeslik a mai társadalmat, ami eléggé furcsa, mert hiszen ők is az élet legmélyén élnek: a csapszékekben, bordélyokban és börtö-nökben. A szabadválasztási rabok azután megmagyarázták, hogy ez a tolvaj-kon-zervatívizmus igen természetes.

— Természetes?

— Igen. Mivel a törvénytelen zsákmány és a törvényes tőketulajdon közeli ro-konok. Ez a biblikus, vagyis a legeszme-nyibb álláspont is. Már Szent Jeromos így szólt: „A gazdagság lopásból száma-zik; a tolvaj vagy a jelenlegi tulajdonos, vagy valamelyik őse”. Szent Agoston pedig ezt kérdezte: „Vajon a rablóban-dák nem kis társadalmak-e?”

— Ne vessen el a sulykot, Soldan ur!... Ebben a társadalomban sok az igazságos-ság. Így például gazdagnak és szegény-

nek egyaránt tiltja a lopást. S a kor-mány, ha most erőszakoskodik is, alap-jában demokratikus. Nem tűri a rango-kat, a címeket...

— Valóban, demokratikus ország va-gyunk. Nincs cím. Ugyanis a hatalma-soknak kevés a megszámolható ösük. De ami a népszerűségi illetit, ezt a demokrá-ciát nézze meg, Uram, a hátamon...

IV.

— S hogyan került szabadlábra, Soldan ur?

Két napig vesztegeltem a cellában. Ek-kor „kihallgatásra” vittek le egy zord pincehelyiségbe. Egy Anania nevű ko-miszár...

— Már hallottam a nevét.

— Hogyne hallotta volna! Rettegettebb név alig akad a fővárosban. Csupán a kormány nem akarja meghallani... szóval ez az Anania nevű komiszár nekem esett. Majd egy társa is segített. Ököllel bele-vágtak az arcomba. Különböző tárgyak-kal csapdostak. Letepezték és rugdostak, majd a mellkasomra tapostak és úgy a földre lapítottak, hogy a bőr lejtött a há-tamról. Bestiális kínzás volt, méltó az in-kvizíciós kamrák mestermunkájához... Sajnos, csak harmadnapra jutott eszem-be lefényképeztetni sérüléseimet, amikor a vérálfutások már elhalványodtak és a sebek hegedni kezdtettek...

— De mit mondtak, miért ütök?

— Valami röpiratot kerestek rajtam...

— Tehát mégis volt suskus a dolog-ban?

— Dehogyan volt. Hiszen alig vertek tönkre, máris szabadlábra helyeztek. El-lenben...

— Nos?

— Ellenben felhívták a figyelmemet a röpiratokra. Kérem, Uram, ezt is izenje meg Vajda Sándornak...

(Ezzel felkel a padról és dagadtra vert lába miatt himbálódzó léptekkel elindul a közkert sétányán hazafelé. Lehet, hogy Vajda Sándor utközben összeakadt vele.)

Ha nem, akkor a miniszterelnök-beliügyminiszter tekintse ugy ezt a cik-ket, mint Soldan Sándor ur nyílt leve-lét égetően fontos állami ügyben.)

Megjelenít a magyar mezőgazdasági moratórium-rendelet

Budapest, július 9.

A hivatalos Budapesti Közlöny szom-bati száma tartalmazza a magyar gazda-moratóriumról szóló legújabb kormány-rendeletet. A rendelet értelmében

a mezőgazdasággal foglalkozók négy-hónapos, tehát 1932 október 31-én lejáró moratóriumot élveznek.

A moratórium célja, hogy a súlyos hely-zetben levő mezőgazdák folytathassák termelési tevékenységüket. A rendelet ki-emeli, hogy azok ellen

a mezőgazdák ellen, akik kamatkötele-

zettségeiknek vagy törlesztési kötele-zettségeiknek megfelelnek, biztosítási végrehajtás vagy árverés nem fogana-tosítható.

Nem vonatkozik a moratórium az 1931 március 31. után keletkezett tartozások-ra, továbbá adókra és egyéb köztartozá-sokra, árverést azonban ezek kielégítésé-re október 31-ig szintén nem lehet tar-tani. Nem vonatkozik végül a moratóri-um a mindennapi élet szükségleteinek fe-felezéséből keletkezett tartozásokra, mint amilyen az orvos, mérnök, ügynök, sza-bó, biztosítási hitelekre.

Mári néni orvossága

Tiszazugi arányu arzénmérgezés folyt Kisküküllőmegyében

Nyomozzák az utóbbi időkben történt gyanus halálesetek körülményeit

Dicsőszentmárton, július 9.

Nemrégiben számoltunk be arról a kü-küllőalmási arzén-mérgezési bűnügyről, a mely nemcsak Dicsőszentmárton környé-kén, hanem a távolabbi vidékeken is nagy feltűnést keltett. A tiszazugi arzén-per óta különös izgalmat kelt minden mérgezési eset, a küküllőalmási bűnügy azonban önmagában véve is ugynevezett „nagy ügy”.

Almás községben az elmúlt hó 12-én mérgezési tünetek között, borzalmas kin-lódás után meghalt Pop Juon gazdálko-dó. A halottkém húsmergezést állapított meg. Egy héttel később, 19-én, hasonló külső körülmények között kiszenvedett Pop Polixénia erszébetvárosi tanárnő is, aki szabadságát töltötte Küküllőalmáson.

Az ilyenkor szokásos gyanu természet-esen felütötte a fejét. A csendőrségben besugók jártak. A nyomozás megkezdő-dött és gyors eredménnyel járt. Néhány nap múlva letartóztatták az ál-dozatok közeli rokonát, Almasan Eu-genia asszonyt, aki hosszas faggatás után bevallotta, hogy valóban ő tette el láb alól egy gazdát, mint a tanár-nőt, mert örökölni akart.

Pár nap múlva újabb letartóztatás tör-tént. Almasan Eugenia 16 éves cselédje, Kádár Róza került csendőrkékre, mert asszonya vallomása szerint ő keverte a mérget a halálraélt rokonok ételébe.

A csendőrség ezzel be is fejezte egy-előre a maga munkáját. A vádlottak a vizsgálóbíró elé kerültek. Itt tovább tartott a vallatás. És újabb eredményeket hozott.

Felmerült a gyanu, hogy az egy évvel ezelőtt hirtelen és gyanus körülmények között elhunyt Pop Juonné is ugyan-na-k a készítménynek az áldozata, mint Pop Juon és Pop Polixénia.

A bűnügy számai egyre szétágazóbbak let-tek. A vizsgálóbíró elrendelte Pop Ju-onné exhumálását, amit Weiss dr. járási orvos felügyelete alatt most hajtottak végre. A boncolást is a járási orvos vé-ggezte. Végleges eredményt egyelőre ter-mészetesen nem mondhat, mert a hulla kivett belsőrészeit légmentesen elzárva Bukarestbe küldték a törvényszéki orvos-tani intézetbe. Itt mondják ki a kérdés-ben az utolsó szót.

Weiss járásorvos azonban a boncolás-nál észlelt jellegzetes elváltozásokból ar-

ra következtet, hogy a mérgezés ténye itt is nagyon valószínű. A küküllőalmási arzénmérgezési bűnügynek ezek szerint már három áldozata van.

Sőt van több is. A vizsgálóbírói kihall-gatások során ugyanis Almasan Eugenia bevallotta, hogy

a haláltokozó készítményt nem ő gyár-totta, hanem vásárolta.

Csufod községben, Balázsfalva mellett, lakik valami öreg Mári néni, aki minden-féle gyógyfűvekkel és saját készítésű or-vosságokkal kereskedik. Ettől kapta, ter-mészetesen nem ingyen, az „örökség-szer-ző” orvosságot.” Almasan Eugenia azt is elárulta, hogy tudomása szerint

Mári néni özvegy asszony, akinek már három férje halt meg hirtelen halállal. Eppen ezért bizott ő is abban, hogy „jó lehet az az orvosság, amivel Mári néni ilyen biztató eredményeket ért el...”

A szálak tehát Balázsfalva mellé, Csufod községbe vezetnek. A vádlott vallo-mása szerint itt van a mérgekeverő mű-hely, ennél a Mári néninél, aki már há-rom férjével végzett. A nyomozás termé-szetesen most ebben az irányban folyik s ha Almasan Eugenia vallomása nem alaptalan, ugy az áldozatok száma újra szaporodik hárommal. És új exhumáláso-kat kell elrendelnie az ügyészségnek.

De van már más szenzációs ága is az egyre nagyobb méretűvé váló bűnügy-nek. A Pop-család egyik férfitagja, Pop dr., a Banca Nationala egyik bukaresti aligazgatója följelentést tett egyik erszé-betvárosi orvos ellen, aki megvizsgálta az iszonyu görcsökben fetregő Pop Juont.

A bukaresti följelentés szerint Wolf doktor bűnpártolóvá vált, mert bár lát-ta, hogy mérgezési eset forog fenn, nem sietett a haldokló segítségére, sőt följe-lentést sem tett, amint ez kötelessége lett volna. Ha akkor az orvos nem olyan kö-nyörtelen, talán sikerül nyomára jutnia a bűnügynek és a későbbi áldozat, Pop Polixénia megmenekülhetett volna.

Az orvos elleni följelentést Pop dr. Bu-karestből az erszébetvárosi ügyészséghez küldötte, ugyanakkor azonban a máso-latot eljuttatta az egészségügyi miniszté-riumhoz is, hogy onnan is szorgalmazzák a vizsgálatot.

Kisküküllőmegyében pedig nagy az iz-galom.

Az „almási szenzáció” kezd közeledni a tiszazugi világszenzáció méreteihez.

A nyomozást végző csendőrök már Ba-lázsfalva körül keringenek s minden jel arra vall, hogy sötét titkokat lepleznek le abban az eddig alig ismert nevű község-ben, ahol valami Mári néni nevű öreg-asszony kotyvasztotta az „örökség-szer-ző” orvosságot. Bizonyos, hogy a közeli napokban több letartóztatás várható és régen elhantolt sírok nyílnak meg a cse-nes falusi temetőben.

Falevelet és döghúst eszik a ruthén nép

Prága, július 9.

A csehi kormány hivatalos lapja, a „Karpato Slovo” feltűnésteltető cikket közöl legutóbbi számában. A lap felhívja a kormány figyelmét, hogy Ruszinszkóban az éhínség elérte mélypontját és hogy a nyomor következtében a gyilkosságok napirenden vannak. A lakosság jelentős része faleveleket eszik és döglött állatok husával táplálkozik. A „Karpato Slovo” azonnali segítséget sürget.

Hibás manőverezés okozta a „Promethe” elsüllyedését

Páris, július 9.

A Promethe francia tengeralattjáró elsüllyedésének ügyében megindított vizsgálat megállapította, hogy

a szerencsétlenséget hibás manőverezés okozta.

Valószínű, hogy a ballasztkamrákat szerencsétlen véletlen folytán hirtelen megtöltötték vízzel, aminek következtében a hajó nyomban lemerült. A katasztrófa színhelyén egyébként tegnap egy telefonbolyát fedeztek fel, amit az egyik matróz engedhetett el a lesüllyedés pillanatában, hogy jelezze hol merült le a hajó.

A Promethe kiemelésére vonatkozólag Leygues francia tengerészeti miniszter már érintkezésbe lépett két olasz kiemelő hajóval, amelyek jelenleg a nemrég el-süllyedt „Egypt” felszínrehozásán fáradoznak.

Brassóvármegye Magyar Választói!

Július 17-én, vasárnap az urnák előtt tanúságot kell tennünk összetartásunkról, egységünkéről, erőnkéről.

Minden magyar vegye ki választói igazolványát, írja azt alá és azzal jelenjen meg július 17-én a megfelelő szavazatszedő bizottság előtt és ott szavazzon le a

jelű listára, melyen

Szabó Béni szücsmester, volt képviselő, Sipos András hosszafalusi ág. ev. lelkes és

Kocsis Béla, a Brassói Lapok felelős-szerkesztője indulnak választási harcba néptünk igazságának kivívásáért.

Erkölcsei és becsületbeli kötelessége minden magyarnak e listára szavazni, mert érdekeinek csak sorsársaink, a mi véreink lehetnek igazi szószólói.

A magyar becsület szólít. Teljesítse minden igaz magyar szent kötelességét!

Testvéri üdvözléssel:

AZ ORSZÁGOS MAGYAR PART
BRASSÓMEGYEI VÁLASZTÁSI
VEZÉRLŐBIZOTTSÁGA

NEM HULL KI

a haja, ha a

PETROLE HAHN

hygienikus lociónt használja, mely biztos hatású hajhullás, korpá és a fejbőr viszketése ellen.

A PETROLE HAHN

megtisztítja és fényessé teszi a haját anélkül, hogy zsírosítaná. Megrögzíti a frizurát és megőrzi annak természetes báját.

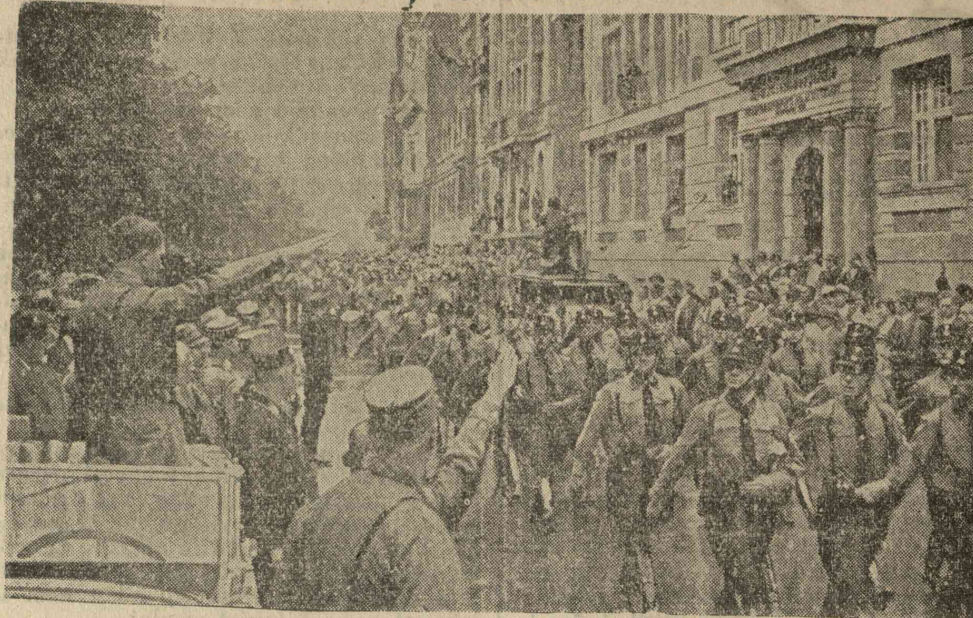
Romániai vezérképviselő:

Agence Générale Française en Roumanie
Str. Austriului 35. BUKAREST

Kapható mindenütt!

Utasítson vissza minden utánzatot és kérjen csak eredeti csomagolási üvegeket.

Hitler, a diadalmas

A barnaingesek felvonulása Hitler előtt.

„Jugoszlávia szét fog hullni eredeti alkatrészeire”

— jósolja a londoni „Economist”

London, július 9.

Jelentettük, hogy Marinkovics eddigi miniszterelnöktől Skrsics vette át a jugoszláv kormányelnökséget. A londoni Economist most hosszabb cikkben foglalkozik a jugoszláv kormányváltással és megállapítja, hogy

a belgrádi, úgynevezett „parlament” nem a jugoszláv népet, hanem a szerb kisebbséget képviseli és az új kormány az erőszakos „szerbesítést” jelenti.

Skrsics, az új miniszterelnök, a világháború előtt szélsőséges irredenta volt, aki most majd az egész országot szerb min-

tára akarja átgyúrni, a katonai diktatura segítségével. Jugoszlávia területi beosztása — írja tovább a lap — ellenkezik a történelmi fejlődéssel. 1918-ig a mai Jugoszlávia alkatrészei nemcsak különböző államokhoz, hanem különböző civilizációkhoz is tartoztak, míg most felbarbár szerbek uralják az egész lakosságot és például a sokkal műveltebb horvátokra is rákényszerítik hatalmukat.

A jelenlegi állapot — fejezi be cikkét az Economist — erőszakkal egy darabig fenntartható még, később azonban ez a politika Jugoszlávia eredeti alkatrészeire való széthullására fog vezetni.

Tamási Áron:

ÁBEL A RENGETEGBEN

REGÉNY *

Egy nagyocská láda volt a szekér derékában, azt megfogtuk ketten s bevittük a házba. Amikor lelettük, nagyot szuszszantam s megkérdeztem:

— Ebben vas van-e?

Márkus felelet helyett kinyitotta a láda fedelét s a könyveket mind kidőjtötte belőle a földre.

— Elég-e? — kérdezte.

— A tüzön el — mondtam.

Hiába villogtattam azonban mókás kedvetem, mert Márkust nem tudtam felderíteni. Hervatag volt és erőssen kornyadozott. Biztosan látszott, hogy valami betegség emésztte, de ezt ő nem vallotta be, hanem csak azt mondta, hogy árva.

Eddig is gondoltam, hogy bulátott élete lehetett ennek a Márkusnak, de most már bizonyos voltam benne. Szívesen nem bántam volna, ha egy kicsit elpanaszolja nekem mostohaságát, de jó mélyen lehetett elágyazva nála a szomorúság, mert magától nem akart beszélni. Hamar tervet csináltam vele, kedves testvérem: s ez abból állott, hogy először lehúztam róla a megázott rongyos ujjast s egy avas bundát vetettem fel véle, azután odaültem a tüz mellé s meg is ettem. Amikor láttam, hogy most már csak az kéne, aki pengesse őt, megkérdeztem barátságosan:

— Hát az az árvaság hogy volt?

— Az elég rosszul — mondtá Márkus.

— Hát nem lehet elmondani?

— Nem tudom lehet-e, mert még senkinek sem mondtam el.

Vigasztalására hazugságot szoltam ki s így szoltam:

— Nekem elmondhassa, mert én is árva vagyok.

Márkus rámnézett s hát a szemé teli van könnyel. Felállt, odajött hozzám, a kezemet megszorította s nehéz szóval így szolt:

— Akkor szerusz...

— Szerusz! — mondtam én is felállva. Visszaültünk a helyünkre és hallgatunk egyideig. Aztán Márkus megemelte magát s rövid pillogatás után így szolt:

— Ugy nézz rám, hogy én vasuti gyerek vagyok...

— Nagy újságot mondál — feleltem, — mert én eddig azt gondoltam, hogy a barátoknál vagy s nem a vasutnál.

— Én a barátoknál vagyok, de létemet

a vasutnak köszönhetem — mondtá Márkus.

— Hát azt hogy köszönheted neki?

— Én úgy — kezdte elbeszélni Márkus, — hogy anyám szegény, de ügyes leány volt s hozzá akarták erőltetni egy gazdagabb legényhez, aki a felszemire vak volt. Anyám akkor elbusulta magát, mert egy olyan legényt szeretett, aki mindakét szemével látta őt, s bánatában elindult, hogy elbujdossék. Egy darabig yalag ment, de aztán vonatra ült, hogy a felszemű nehogy megkapja. Amikor aztán úgy gondolta, hogy elég messzire jutott, egy nagyobocská állomáson kiszállott. Itt egy vasuti ember, aki raktáros volt, szép szavakkal felpártolta őt, de annyira fel, hogy én is ebből a felpártolásból születtem. — Anyám maradt volna a vasutinál, mert szerette őt, de amikor a vasuti látta, hogy bajt csinált anyámnak, akkor egy éjszaka elszökött s azóta is soha meg nem került.

Volt ott az állomáson, valami félreeső helyen, egy hitvány kupé-kocsi, minék a fű már a hasáig nőtt volt; anyám azt ki-szemelte magának és én abban láttam meg a vasuti világot. Amikor születésemnek hirtelen az állomáson, anyámat kórházba vitték. Onnét kiszabadulva, megint csak visszahozott engem az állomásra, ahol is takarító állást vállalt. Időtelével, amikor én már jól tudtam járni, anyám a mozgó vonatokra kéredzett takarítani, mert azt remélte, hogy így valahol megkapja lelketlen apámot. Engemet is örökké magával vitt a vonaton, hogy felmutasson apámnak s ezáltal a szívre hasson. Hat esztendő koromig jártunk a vonatokkal, de akkor olyan szerencsétlenség történt, hogy rémítő. Egy szeptemberi napon volt, szürkület idején, s úgy történt, hogy egy urat játszó ember leküldte édesanyámat a vonatról, hogy a közelből hozzon neki cigarettát. Anyám el is ment s meg is vette, ami kellett, de mire visszaérkezett volna, a vonat már elindult. Mivel én is a vonaton voltam s a cigarettát is mindenképpen fel akarta hozni, nekiszökött, hogy a futó vonatra felszálljon, de az Isten másképpen rendelkezett s a kerekek alá került...

Márkust itt úgy elévette a fájdalom, hogy a szava elakadt és összekondorodva sirt. Én sem háborgattam egyideig, csak később kéréstem csendesen.

— Hát osztán tovább hogy végezett az Isten?

— Ugy, hogy a cigarettás ember könnyű-rületességből magához vett — mondtá Márkus. — Ez az ember böllyel kereskedett, még pedig olyan formán, hogy volt neki egy gyárféleje, hol a lenyuzott bőröket munkásokkal kikészítette s maga eladta. Tizenegy esztendő töltöttem nála, de azt csak én tudom, hogy milyen tizenegy esztendő. Ebből négyet az elején iskolába jártam, a többi pedig a bőrkészítőben mult el valahogy. Nincs háládatlan természetem s úgy dolgoztam neki, hogy a lelkemet is kitétem. S ő mégis mindenfélével nyomorgatott engem, de leginkább veréssel. Még azon a napon is megvert, amikor a tizenhetedik esztendőt betöltöttem. De ezt tette a legrosszabbul, mert azon az este feleletül két dolgot határoztam el. Az egyik az volt, hogy továbbra is nála maradok, de ha még egyszer veréssel jön rám, akkor én őt egyszerre és véglegesen agyonütöm. A másik pedig az volt, hogy Istennek ajánlok mindent és elszököm. Mivel azonban nem akartam, hogy vér száradjon a lelkemre, ezt a második módozatot választottam s hajnalomban ott hagytam a bűdös bőrökkel együtt. Sokkor történt, hogy elmentem a barátokhoz, akik helyet adtak nekem s alkiknél immár egy esztendeje szolgállok...

Márkus befejezte az előadást és szomorúan bólogatva tekintett vissza a multba. Végre rám nézett és így szolt:

— Elég volt péntekem, ugy-e?

— Igazán elég, — mondtam — de ne busulj, mert Krisztus urunk is pénteken váltotta meg a világot.

Márkust nem kábitotta el az én mondanom, mert így felelt:

— Ó pénteken, de bár vasárnap tette volna.

— Miért?

— Azért, mert én szombaton születtem.

Többet nem is beszélt Márkus, hanem felállt s a ládát visszavitte a szekérre. A lovakról is leszedte a takarót, majd olyan szándéka volt, hogy fát is vigyen. Megmondtam neki, hogy a fát nem engedélyezhetem, mert a barátok elfelejtették kifizetni az árát, s egyjárást megizentem, hogy a pénzt minél hamarább származtasák el hozzám, ha a télen fűtözni akarnak.

(Folytatása következik.)

Utazási cikkek

rendkívüli olcsón és szolidan,
valódi bőrből kaphatók a nyári
idény alatt a

MOCIORNITA

gyárainak lerakataiban, Bukarestben és vidéken.

Hírek

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. Budapestről táviratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint helyenként zivatarok és a meleg némi csökkenése várható.

— AZ ALSÓSÓFALVI GYLKOSSÁG ELŐZMÉNYEI. Röviden jelentettük, hogy Sófárván Péter Ágnes sófalvi lakos egyetlen baltacsapással megölte Cseresznyés Albert, ugyancsak sófalvi földművest. Cseresznyés nyomban kiszenvetett. Most a rendőrség kiderítette a következőket: Péter Ágnes és Cseresznyés vadházasságban éltek húzamosabb ideig, 1930-ban azonban külön költöztek. A férfi ettől kezdve állandóan részegeskedett és azzal rémítette az asszonyt, hogyha nem tér vissza hozzá, végez vele. F. hó 3-án reggel részegen ismét az asszony lakására ment és fenyegetőzött, majd az ablakok betörése és a kerítés megrongálása után továbbment. Délben azonban újból az asszony háza felé került és akkor szembetalálkoztak egymással: az asszony és a férfi. A férfi fejét ragadott és rárohant az asszonyra, szerencsére ott volt az asszony sógora is, ki megakadályozta a férfit bosszúja végrehajtásában. Szörnyű dulakodás támadt, melynek során a férfi kiejtette a fejét kezéből, melyet Péter Ágnesnek sikerült megkaparintania. Egyben a férfi megbotlott és végig zuhant a földön. Ekkor a fejze egyet villant, az asszony a férfit sujtott. A csapás a fejét érte, Cseresznyés azonnal kiszenvetett. Az ügyesség kiszállott a tett színhelyére, Péter Ágnes pedig a székelyudvarhelyi ügyészségen várja az ügy teljes kivizsgálását.

— UDVARHELYMEGYEI HIREK. A székelyudvarhelyi törvényszékhez 252 husz holdon felüli földbirtokos nyújtotta be kérését a konverziós törvénnyel kapcsolatban a megye területéről. — **Piaci árak:** Buza 58 —60, rozs 50—52, árpa 40—42, kukorica 39—41, zab 27—30 lej vékánként. — **Telekkönyvvezetői kurzus.** Az udvarhelymegyei bíróságoktól öt kisebbségi bírósági tisztviselőt küldtek ki a kolozsvári hathetes telekkönyvvezetői tanfolyamra. Mind az öt vizsgája sikerült, sőt Szabó Dénes székelyudvarhelyi tisztviselő kitüntetéssel vizsgázott. — **Erettségi.** A székelyudvarhelyi róm. kath. főgimnáziumból az idén 20 tanuló jelentkezett érettségire és pedig 15 új és 5 régi. A növendékek az írásbelin mind átmentek, a szóbelin azonban a régiek közül 3 és az újak közül 5 elbukott. Mindamellett azonban Bogdan Duica elnök az eredmény kihirdetése alkalmával elismerő szavakkal illette a székelyudvarhelyi róm. kath. főgimnázium tanári karát.

— A BUDAPESTI LIPÓTVÁROS GYÁSA. Budapestről jelentik: Schreier Jakab, régi híres lipótvárosi ügyvéd, a magyar jogszájlág nevezetese, nyolcvanhat éves korában Budapesten ma meghalt. Schreier a bihar megyei Ugrán született és az első tartalékos tisztje volt a monarchiának. Negyven éven keresztül volt főtitkára a magyar kereskedelmi csarnoknak, majd megalapítója és alelnöke a budapesti hitelezői védegyeletnek. — Harmadéven át ült Budapest székesfőváros városatyái székében. Az elhunyt ügyvéd a legismertebb és legtiszteltebb egyénisége volt a régi Lipótvárosnak.

— UTMUTATÓ, A KETTŐS KÖNYVTÉL gyors és könnyű elszállítására. Nincs többé könyvelési nehézség, mindenre kész minta, a legújabb törvények előírásai figyelembe véve. Kisebbségi kereskedelmi és ipari vállalatoknak nélkülözhetetlen. Ára 30 lej. Vidékiek pénzben, vagy bélyegben küldjenek be 35 lejt és postafordultával megkapják a könyvet. (he)

— CSIKMEGYEI HIREK. Tudósítónk jelenti: Zsók István csikszenttamási 86 éves gazdálkodó hozzátartozói távollétében a mesztengerdára felakasztotta magát és meghalt. Családja nyomorúsága kergette halálba a jobb időkhez szokott vénembert. — Tompos János kisteleki lakost utólrta a havasi vihar. A felhőszakadás elől egy magas fenyő alá menekült, amelybe néhány perc múlva belecsapott a villám. A gazdát holtan találták meg az erdei munkások. — Csütörtökre virradó éjjel Szopos Ferenc csikszenttamási gazda csúre kigyulladt és porig égett. A tüzet valószínűleg gyújtogatás okozta. A károsult vallomása szerint megelőző este nagy vitája volt a választásokkal kapcsolatban. Gyannuja azok ellen irányul, akik a vita során mérgesen támadták az ő álláspontját.

— KI AKARTA ÁRUSITANI A LOPOTT KOFFER TARTALMÁT. Pénteken délután a brassói állomás másodosztályú várótermében egy nő várakozott egy kisgyerekekkel a vonatra. A nagy melegben elaludt és ezt az

Ketten is halálosan szerettek egy leányt

Egy fiatal brassói banktisztviselő tragédiája

Brassó, július hó 9. Pénteken estefelé a Postaréten a Fehértorony közelében megrendítő öngyilkossági történet. Maurer Frigyes huszonkilencéves tisztviselő, a Sparkasse hivatalnok, főbelötte magát. A holttestet néhány órával az öngyilkosság után találták meg a magas fűben. Az öngyilkos jobb kezében ott volt még a haláltokozó revolver, jobb halántékából pedig még szívárgott a vér. A huszonkilencéves banktisztviselő a Hohe Warte vendéglősenek volt a fia. — Brassóban csaknem mindenki ismerte a rokonszenves, törekvő fiatalembert, aki egyik hivatalnoktársnőjének udvarolt esztendőig. Néhány héttel ezelőtt eljegyezték egymást, de a jegyepár között nem volt harmonia. A fiu egyben ki is jelentette, hogy abban az esetben, ha szakításra kerülne közöttük a sor végzetes tette határozná el magát. A szép meny-

asszonyt valaki más is szerette, aki, amikor meghallotta, hogy jegyet váltott Maurerrel, öngyilkosságot akart elkövetni.

A jegyesek az utóbbi napokban elhatározták, hogy szakítsanak. A fiu félt attól, hogy jövődöbelijét nem fogja tudni elváltatni és azonkívül a közöttük uralkodó egyenlenségek is annyira elkésztették, hogy jobbnak látták, mindketten — bár még mindig nagyon szerették egymást — ha szétválának.

Csütörtökön délután lehúzták a karikagyűrűt, pénteken délelőtt a fiu még bement a bankba, de nem beszélt volt menyasszonyával.

Délután kiment a Fehértoronyhoz és az apja revolverével főbelötte magát.

Semmiféle levelet nem hagyott hátra. Zsebében csak a választási igazolványát találta.

időt felhasználta egy Lázár János nevű ember arra, hogy az asszony nagy kofferjét ellopja. Bejött vele a városba és a nő holmikkal telt kofferrel kezdte kiárusítani. Gyannut keltett, mire bekísérték a rendőrségre, ahol bevallotta, hogy a koffert lopta. A koffert átveheti igazolt tulajdonosa a brassói ügyészségen.

— ISTEN ORSZÁGA FELÉ a címe Földi Mihály legújabb regényének, mely az Athenum 68 lejes sorozatában jelent meg. Ezen sorozatban megjelent könyvek állandóan rakatáron vannak a Brassói Lapoknál. Keresse fel könyvosztályunkat, ahol csaknem minden könyvjutalomságot beszerezhet.

— LINDBERGH-BÉBI UTÁN EGY 20 ÉVES FIATALEMBERT LOPTAK EL AMERIKÁBAN. Newyorkból jelentik: Gotthard Boon dugszadg amerikai bankár bejelentette a rendőrségen, hogy 20 éves Haskell nevű fiát elrabolták. A fiu kerülő uton már levelet is küldött szüleinek, akikkel közli, hogy legyenek nyugodtak, jól bannak vele. A banditák, akik áldozatukkal ismeretlen helyen tartózkodnak, nagyobb összegű váltságdíjat kérnek a bankártól gyermekükért.

— TEMESMEGYEI HIREK. Tudósítónk jelenti Temesvárról: A bányási falvakban aggasztó méreteket öltött a sertésvész. A hatóságok elrendelték a száj és körömfájás elleni védőoltások haladéktalan alkalmazását. — A temesvári pénzügyigazgatóság hirtelen megszüntette a nyugdíjak további fizetését. Miniszteri rendeletre hivatkozik. Eddig teljesen csak a májusra esedékes nyugdíjakat fizették ki. A júniusra esedékes nyugdíjaknak a felét is csak a protekciókaptak meg. Ezzel kapcsolatban említjük meg, hogy az állami hivatalokból minden bankpénzt Bukarestbe szállítottak föl. A bankpénzt Bukarestben aprópénzzel pótolták s így most Temesvár fürdik az aprópénzben. A nyugdíjasoknak azonban még az aprópénzből sem jut. — A temesvári városi tanács rendeletileg betiltotta a szabadban való fürdést, amelynek naponként átlag két halálos áldozata volt az utóbbi hetekben. A Béga-parton most rendőrök sétálnak, hogy a fürdést megakadályozzák. A legutóbbi két áldozat: Müller Antal 45 éves magántisztviselő és Léb Jakab 20 éves kereskedősegéd. — A rendőrség letartóztatta a többszörösen büntetett előéletű Jakab György szélhámost, aki azzal szedte lépre áldozatait, hogy a bátyja a vasúti vezérigazgatóságon van s így eléggé olcsón tud állást szerezni. — Temesmegyében eddig 750 millió lejre értékelt a konverziós törvény alkalmazását.

— 30 EZER LEJ ÉRTÉKŰ LENYALT BÉLYEG. Nagyváradról jelentik: Az itteni ügyészség megkeresésére a gyantai csendőrség tegnap letartóztatta Kiss Tódort, a községe postavezetőjét. Kiss lenyalta a levelekről a bélyegeket és értékesítette azokat. A lakásán tartott házkutatás során 30.000 lej értékű lenyalt bélyeget találtak.

— ELGOGTAK A NAGYVÁRADI UTCASEPRŐ GYLKOSÁT? Nagyváradról jelentik: Még ez év elején történt, hogy Nagyváradon meggyilkolták Sajó Károly nyolcvan éves utcapseprőt. A rendőrség azóta is hiába nyomozott a gyilkos után, míg most kézre került egy Jakab Sándor nevű betörő, akivel kapcsolatban rendkívül súlyos gyanúok merültek fel arra nézve, hogy ő tette el láb alól a szerencsétlen utcapseprőt. Jakab Sándor egyelőre tagadja, hogy az utcapseprő meggyilkolásában része volna.

— MAROSVÁSÁRHELYI KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK KÖVETELÉSEI. Marosvásárhelyről jelentik: A marosvásárhelyi kereskedők és iparosok 30 tagu küldöttséget menesztettek az interimár bizottság elé és rendkívül válságos helyzetükre való hivatkozással kérték, hogy a városi taxákat és villanyegységárakat szállítsák le. Musca Péter dr., az interimár bizottság alelnöke és Sziogyártó Gábor városi tanácsos megígérték, hogy a jövő évi költségvetés összeállításánál a kereskedők és iparosok terheit lényegesen csökkenteni fogják.

Lei 165

tiszta gyapju fürdőruha „HERCULES“

Brassó, Kapu-u. 32.

— ISMERETLEN VELASQUEZ-REMEKMŰ — POTOM ÁRON. Londonból jelentik: Egy amerikai festő egy madridi régiségkereskedőnél titott-kopott régi portrét vett potom-áron. Tisztítás közben lejtő a falak szakállá s a felső festékréteg eltávolítása után a kép alsó bal sarkában „Velasq: Róma 1680“ kézjegy vált láthatóvá. A kép Velasquez egyik elkallódott remekműve, a római holland nagykövet életnagyságu arcképe, amelynek értékét 300.000—500.000 dollárra becsülik.

— NÉPSZÖVETSEGGEL FENYEGETŐZNEK A NAGYVÁRADI NYUGDIJASOK. Nagyváradról jelentik: A nagyváradai nyugdíjasok tegnap népes értekezletet tartottak a Katolikus Körben, amelyen elhatározták, felszólítják a kormányt, állítsa vissza a teljes nyugdíjjogosultságot és intézkedjék az iránt, hogy a fizetések a jövőben pontosan történjenek. Amennyiben ezek a követelések foganat nélkül maradnának, úgy a nyugdíjasok a Népszövetséghez fordulnak.

— NYERSKOSZT. Dr. Bucsányi, budapesti főorvos könyve a természetes táplálkozásról, (Nyersdiéta, mint természetes gyógytényező), kapható a Brassói Lapok könyvosztályában. Ára 102 lej. Vidékre előzetes fizetés esetén portómentesen, utánvétellel 16 lej portóval szállítjuk.

— KIRÁNDULÁS A HARGITARA. A Brassói Turistaegyesület e hó 10-én, vasárnap kirándulást rendez a Hargitára és Hargita-fürdőre. Indulás autóbusszal reggel 4 órakor, visszaérkezés este 10 órára. Jelentkezni lehet az Európa menetjegyirodában, szombaton este 8 óráig.

— KI KEZDTE A DALNOKI VEREKEDÉST? Röviden beszámoltunk arról a véres verekedésről, amely a háromszék megyei Dálnok községben játszódott le és amelynek áldozata, Márton Károly, élet-halál között lebeg a brassói közpórházban. Amint értesülünk, a három legény, akik Márton Károlyt felhótra verték, a sepsiszentgyörgyi ügyészség hallgatta ki először. A legények azt vallják, hogy a verekedést Márton Károly kezdte azzal, hogy egy szekér szénát felgyújtott. A hatóságok most számos tanut idézték be a bizonyítás lefolytatása végett.

— EGY RÉGI PLAKÁTHAMISÍTÁS A BRASSÓI TÁBLA ELŐTT. Ismeretes, hogy a legutóbbi választásnál minden valószínűség szerint az akkori kormány táborába tartozó kortések plakáthamisítással igyekeztek diszkreditálni a Magyar Párt vezető embereit és üriügýt teremteni arra, hogy ezeket a vezetőket letartóztassák és ez által a választási agitáció munkájából kikapcsolják. E manóver következtében le is tartóztatták Papp Endre dr. hosszufalusi ügyvédet, Sipos András hosszufalusi ágh. ev. lelkészt és Molnár Sándor barcaufalusi lelkészt, kiknél házkutatást tartva, a legszembeszökőbb helyeken találtak egy-két ilyen plakátot, melyet minden valószínűség szerint odacsempésztek,

hogy a kortesfogás sikerüljön. A Magyar Párt nevezett vezetőit hamarosan szabadlábra helyezték, de aztán eljárást indítottak ellenük és a választások után makacsul folytatták, nehogy kiderüljön a turpiság és kiséüljön, hogy egyszerű választási trükkről van szó. A brassói törvényszék mint annak idején megírta, felmentő ítéletet hozott ebben az erőszakolt bünperben, melyben a védőtisztet Suciu Áron dr. ügyvéd, volt preiktus töltte be. A Papp Endre dr. és Sipos András elleni ügyben az ügyész felebbezése folytán a tábla elé került az ügy és a tábla most tárgyalta ezt a felfuji históriát. A tábla is úgy találta, hogy az alaptalanul perbe-fogott magyar-párti vezetők nem vétkesek, hanem közönséges regáti receptre készült választási trükkről van szó, ezért helybenhagyta a törvényszék felmentő ítéletét. A táblai ügyész a felmentő ítéletben megnyugodott és így jogerős felmentő ítélettel nyert befeljezt az a hajszja, melyet minden komoly alap nélkül folytattak derék, törvénytisztelő és értékes magyar vezető emberek ellen.

— Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzadás, hát- és derékfájás ellen a természetesiada „Ferenc József“ keserűviz naponként többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferenc József viz alhasi megbetegedések eseteiben gyorsan és mindig enyhén hat. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— GYERMEKEK HAVASI NYARALTATÁSA. Magyar ügyvéd-család elvállal iskolás gyerekeket nyaraltatásra, Erdély legszebb és legegészségesebb vidékén, a világhíres Borszék fürdő közvetlen közelében fekvő Tölgyes (Csikmegye) községben. A gyerekeket tanárnő gondozza és orvos felügyeli. Tölgyes község a tenger színe felett 740 m. magasságban fekszik, ózondus fenyőerdők között, szél-től védett pormentes helyen, bő borvíz forrásokkal. Kiránduló és játszó helyekkel. Bővebb felvilágosítást nyújt dr. Kugler Vilmosné, Tulghes, (Jud. Ciuc.) (be)

— AZ EGÉSZSÉGNEK A LEGJOBB SZEREPÉN JÓ. Silány minőségű szerek károsítják a szervezetet és csak muló javulást hoznak. A 18 év óta bevezetett és 6000 orvos által dicsért és ajánlott Tegal nevű szer rheumás, köszvényes és idegfájdalmaknál általános figyelmet érdemel. A Tegal-nak mindig gyors hatása van és sohse okoz kellemetlen mellékhatásokat. Általános érdeklődést tartjuk tehát, ha felhívjuk olvasóink figyelmét erre a szerre. (be)

— SZOLGALATOS GYÓGYSZERTÁRAK BRASSÓBAN. F. hó 9—23-ig a déli, éjjeli és vasárnapi szolgálatot Singer Árpád „Fehértorony“hoz címzett gyógyszerárára, Kolostor utca 8. sz. alatt és Eichhorn Albert „Fekete torony“hoz címzett gyógyszerárára, Kututca 45. sz. alatt látják el.

Szerkesztői üzenetek

W. E. Gyergyószentmiklós. Nekik is fizetni kell az illetéket.

I. N. Aradmegye. A jegyző ellen irt részletes panaszát, sajnálatunkra, nem közölhetjük, annak orvoslása az illetékes hatóságok, illetőleg a bíróság feladata.

D. B. Lehetetlen most a lap utján segítséget szereznünk Önnek. Multkor is csak nehezen ment a dolog. Tessék valamely humanitárius intézményhez fordulni.

K. I. 052011. Azok a sorsjegyek értéktelenek s így sorsolásuk iránt sem indokolt az érdeklődés.

Kászoni. Nem tudunk e sorsjegyek húzásáról.

S. O. S. Hat hónap. Kolozsvár. A munkatörvények szerinti felmondás: 6 hótól egy évig egy hónap, egy évtől öt év 3 hó, 5—10 évig négy hónap, 10-től 15 évig hat hónap.

G. I. Kovászna. Tessék az illetékes üzletvezetősen (igazgatóság) panaszt tenni az illető állomásfőnök ellen és kára megtérítését követelni. Ha mulasztás történt, önnek elégtételt kell kapnia.

R. I. előfizető. A telepengedéllyel kapcsolatosan kötelező az egészségügyi vizsgálat kérése és ezzel kapcsolatban az illeték megfizetése is mindannyiszor, ahányszor a műhely áttelepült új helyiségbe.

K. I. Ocna. Az illető lap szerkesztőjéről nem adhatunk információt, a másik kérdésre közelebb.

R. S. Marosvásárhely. A bukaresti technikai főiskolán megkapja a szükséges felvilágosítást, de a bukaresti magyar Szent István egyesülethez is fordulhat, Intrarea Zalomit Cinema Lido.

51257. Nincs tudomásunk ilyen kedvező javaslatról a rokkantak ügyében. A pasterizáló telep berendezéséről kérjen információt a brassói tejszövetkezet igazgatóságától, (Közép-utca), bizonyára megadják, de az Erdélyi Gazdasági Egyesület is, Kolozsvár, Str. Andrei Muresan 10.

Magyar érdek, magyar igazság jele ez:

Modern Mozdó BRASSÓ Tel. 518.

Ma szombaton és holnap vasárnap kerül bemutatásra a németül beszéző és enklő bűnügyi világslager

„Ejféli riadó“

A főszerepben: Gerda Maurus és Hans Stüwe. Előjáték: „FOX“ JOURNAL

Vasárnap délelőtt 11—1-ig MATINÉ

„AZ ÁRTATLAN DON JUAN“

(DER KEUSCHE JOSEF) német filmporrette. Helyárak 10—15 Lei

Jón. „SZERELM FOGYLA“ Jón.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda hirei

Ma este:

Okos mama — Poór Lilivel

Ma szenzációs estéje lesz a magyar Színháznak. A tavalyi budapesti évad leghatalmasabb sikerü, legvidámabb, legbrilliansabb operett ujdonságát, az „Okos mama”-t mutatják be, a szímszerepben Poór Lilivel, akinek ez lesz az első fellépése ezuttal Brassóban. Az Okos mama a budapesti Király Színházban 150 előadást ért meg. Frenetikus sikerre számít a színház itt is.

Az Okos mamát meg kell néznie mindenkinek! Az Okos mama második előadása vasárnap este 9 órakor lesz.

Vasárnap három előadás: HUZZ RÁ CIGÁNY, MAGNÁS MISHA és OKOS MAMA. Holnap három előadás lesz a magyar színházban: Délelőtt 11 órakor a „Huzz rá cigány” című brilliáns operett ujdonság kerül színre nagyon olcsó, mozi helyárrakkal, parádés szereposztásban. Vasárnap d. u. 6 órakor a „Magnás Mishát” adják Neményi Lilivel. Karácsonyi lliivel, Ihász Aladárval és Tompa Bélával, nagyon olcsó helyárrakkal.

A drámai társulat bemutatkozása hétfőn: FEKETESZARU CSERESZNYE. — Hétfőn este mutatkozik be a teljes drámai társulat: Poór Lili, Benes Ilona, Váró Anni, Fekete Mihály, Tóth Elek, Tasnády András, Rajnay Sándor, Forgács Sándor, Balázs Samu, Nyerges Ferenc. Hunyady Sándor világhírű színdarabja, a „Feketeszaru cseresznye” kerül színre. Valóságos ünnepi estéje lesz hétfőn a színháznak.

VIHAR A BALATONON. Legszebb s legújabb operette a „Vihar a Balatonon” van kedd estére műsorra tűzve. Három órában tartó fergeteges kacagás, elbűvölő szórakozásban lesz része annak, aki biztosítja jegyét a keddi estére. Főszereplők: Poór Lili, Neményi Lili, Kiss Manyi, Ihász Aladár, Tompa Béla, Putnik Bálint, Selmeci Mihály.

A legnagyobb szenzáció: Bajor Gizi vendégjátéka.

Világra szóló művészi eseménye lesz a jövő héten a magyar színháznak. Európa legnagyobb színpadi művésznője, Bajor Gizi, a budapesti Nemzeti Színház örökös tagja fog három estén legparádésabb szerepében fellépni. Szerdán a „HUSVÉTI VAKÁCIÓ”-ban, csütörtökön a „PORCELLÁN”-ban, pénteken pedig az „AZRÁ”-ban lép fel Bajor Gizi. Az előadás szenzációját fokozza, hogy Bajor Gizivel együtt Cs. Aczél Ilona, a budapesti Nemzeti Színház másik nagy művésznője is fel fog lépni. Az óriási anyagi áldozatokra való tekintettel a színház igen lényegtelenül kénytelen ezekre a Bajor-estékre főlemelni a helyárrakat. De még így is a legdrágább hely ára 95 lej. A Bajor-estékre tanácsos lesz jó előre megváltani a jegyeket, mert kétségtelen, hogy az összes előadásokra minden jegyet elővételben fognak elkapkodni.

HETI MUSOR:

Szombaton délután 5 órakor gyermek előadás 10, 15 és 20 lejes helyárrakkal: A huncut kéményseprő.

Szombaton este 9 órakor Poór Lili, Neményi Lili, Kiss Manyi Okos mama operett, a

ÉRTESÍTÉS!

A kereskedők, iparosok, valamint az egész közönség érdekeit ma teljesen kielégíti a távirati összeköttetések, melyek bármely órában és azonnal rendelkezésre állanak.

Összeköttetés kapható az ország bármelyik hivatalával, legfennebb 1 órán belül minimális ár mellett.

A brassói hivatalban — a távirati helyiségben (az emeleten) — a távirati érintkezés bármely órában a közönség rendelkezésére áll.

C. Negulescu
postahivatali főnök.

Most már értem a RÁDIÓT

című könyv jelent meg, mely hivatva van az amatőrök nagy táborát bevezetni a rádió technika szépségeibe, élvezetes, világos és szellemes módon. Aki elolvassa ezeket a szellemes párbeszédeteket, az igazán tökéletesen érti a rádiót. A könyvet 245 mesteri egyszerűségű és humoros rajz kíséri.

Mindenki számára nélkülözhetetlen.

Mindenki számára érthető.

Ára 88.— Lei

Kaphatók a

Brassói Lapok Könyvostályában

Brassó, Napu-utca 56—58, az udvarban.

budapesti Király-színház színpadán 150-szer játszották.

Vasárnap d. e. 11 órakor egész olcsó helyárrakkal Huzz rá cigány.

Vasárnap d. u. 6 órakor Neményi Lilivel, Ihász Aladárval, Putnikkal, Tompával, Leöveyvel, Selmecivel, Magnás Miska.

Vasárnap este 9 órakor Poór Lili, Neményi Lili, Kiss Manyival Okos mama.

Hétfőn este 9 órakor: Feketeszaru cseresznye. Poór Lili fellépésével.

Kedd: Vihar a Balatonon. Operette ujdonság először! A budapesti színházi évad legnagyobb sikerü, 100-szor adott új operettje. Poór Lili, Neményi Lili, Kiss Manyi, Ihász Aladár, Tompa Béla, Selmeci Mihály, Putnik Bálint fellépése. Olcsó helyárrakkal!

Szerda: „Husvétii vakáció”. Ujdonság, először! Romain Coolus világhírű új darabja. Bajor Gizi és Cs. Aczél Anna, a budapesti Nemzeti Színház örökös tagjainak vendégjátéka. Mérsékelttel emelt helyárrakkal.

Csütörtökön: „Porcellán”. Ujdonság, először! A budapesti Kamara Színház legnagyobb sikerü ujdonsága. Bajor Gizi és Cs. Aczél Ilona második fellépése. Mérsékelttel emelt helyárrakkal.

Péntek: „Azra”. Szép Ernő óriási hatású. Budapestben 150-szer adott színdarabja. Ujdonság először! Bajor Gizi bucsufellépése. Mérsékelttel emelt helyárrakkal.

Szombaton délután 5 órakor gyermek előadás, nagyon olcsó, mozi helyárrakkal: Piroška és a farkas. Gyermek operette. Helyárrak: 10, 15 és 20 lej.

Szombaton este 9 órakor. „Az ember tragédiája”. Madách halhatatlan drámai költeménye. 15 képben. Erkel teljes zenekarával. Poór Lili fellépésével. Olcsó helyárrakkal.

Leírhatatlan mély fájdalommal tudatjuk, hogy a mindnyájunk által forrón szeretett jó gyermek, testvér, sógor és rokon

PAPP ILONA

életének 32-ik évében f. hó 9-én éjjel 1 órakor váratlanul elhunyt.

Szeretett halottunk por részét f. hó 10-én d. u. 7 órakor fogjuk a ref. temető halottas házából örök nyugalomra helyezni.

Emlékét mindig szeretettel őrizzük meg!

Brassó, 1932 július 9

A gyászoló család

Fin. **SZESZ**

kapható literenként

90 lejért

KENYERES

likör-üzletében.

BRASSÓ, Lópiac 10. Ugyanott

kükküllőmenti borok!

A legújabb divat

SZABÁSZATI TANKÖNYVE

Szakiskoláknak és magántanulásra.

Írta: K-né MARGITAI MARIS.

Tartalmazza:

a modern francia és angol női ruha

szabás-rajzát, szabását, összeállítását, varrását és kidolgozását. — Rövid idő alatt már a 8-ik teljesen átdolgozott kiadás jelent meg. A könyv ára Lei 204. Vidékre portó Lei 20.

Brassói Lapok Könyvostálya

Havonként megjelenő

szabásmintás

DIVATLAPOK:

Record (német) — — — — Lei 40

Die Schöne Wienerin (német) — — — — 40

Divat Record (magyar-magyar-
zatosokkal is) — — — — 40

Párisi Divat (teljesen magyar-
nyelvű. Budapestben megjelenő
folyóirat. Szabásminta helyett, na-
gyított kézimunkára — — — —

Minden hónapban a legfrissebb számokat szállítja a

Brassói Lapok Könyvostálya

Vidékre az ár és 10 lej előzetes beküldése
ellenében ajánlva küldjük.

Szomorodott szívvel tudatjuk összes rokonainkkal, barátainkkal és ismerőseinkkel, hogy a forrón szeretett férj, apa és testvér

Székely László

kereskedő

hosszas szenvedés után, 60 éves korában elhunyt.

Drága halottunk temetése vasárnap f. hó 10-én délután 5 órakor lesz a bolongai róm. kath. temető kápolnájából.

A mélyen gyászoló család.

APROHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Negyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Kertitömlők, tömlőmotolák, kertipadok, permetezők, kellő oldatokkal, kerti szerszámok. Jul. Teutsch, műszaki áruak-tár, Brassó, Kapu-utca 10848

4 szobás I. emeleti komfortos lakás augusztus elsejétől kiadó. Brassó, Hirsch-ucca 26. 18518

Uj Ford-autó eladó. Cim Vasut-ucca 5. a bodegában. Brassó központján 600 négyzetméter telek eladó. Purza, Brassó, Gácsmajor 8. 18552

Ebédli szobaberendezés és 2 ágy, olcsón eladó. Brassó, Rózsater 2. 18587

Keresek jókarban levő hordozható kovács-tűzhelyet 2 drb. lakatos-satut, egy furógépet. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Szükséges” jelígyere a brassói kiadóba. 18589

Jól bevezetett üzlet családi okok miatt eladó. Szükséges tőke cca 15.000 lej. Cim: 18591 sz. alatt a brassói kiadóban.

Eladó vagy bérbeadó 1928-as MAV. cséplőgarnitúra, Hanomag traktorral. Érdeklődni lehet Tóthpál István szikvizgyárosnál, Türkösben. 18592

Elsőrangú

Hoffmann pianinó

Lei 23.000

Jókarban levő

Oakland autó

Lei 40 000 eladó.

Dr. RANETTI, Brassó, Kút-utca 30 d u 3—7 ig

Nagyobb tétel parti

cipő

vettünk!

Hallatlanul olcsó árban árusítjuk!

NŐI CIPŐK 100 lejől

R. Tabak & Co

BRASSÓ, KAPU-U. 30.

Selyemharisnyákban gyári lerakat!

GYÁRI ÁRAK!

Allást nyer

Női-szabóságához értelmes tanulóleányok fölvetetnek, Jakab Vilma, Brassó, Kolos-tor-utca 25. 18590

Allást keres

Idősebb urilány, háztartásban perfekt, magános nőnél esetleg férfinél minden munkát vállal. Jelígye: „Sorsüldözött”. 18581

Tanulóknak elmegyek, rádió villany, irógép-műhelybe. Török Pál. Hosszufalu 1090 sz. 18579

Lakás

Szép üzlethelyiség lakással kiadó. Cim: 18593 sz. alatt a brassói kiadóban.

Vegyes

Jól bevezetett special-trafik hoz 50.000 lejtel társ kerestetik Cim 18553 szám alatt a brassói kiadóban.

A Gheorgheni-i „Fogarassy” róm. kath. püspöki tan- és leány-nevelő intézet, amely nyilvánossági joggal működik, kisdudót, elemi leány iskolát és négy osztályu leánygimnáziumot foglal magában. Ezek az iskolák 104 növendék számára berendezett internátussal kapcsolatosak. Az internátusba magyar anyanyelvű növendékek mérsékelt díjazás mellett vétetnek föl. — Jelentkezni lehet aug hó 15-éig. Tájékoztatót szívesen küld az igazgatóság. 18571

A HAZICUKRASZAT KÉZIKÖNYVE, Krbekné kitiini munkája alapján a legegyszerűbb és a legkülönlegesebb téstákat mindenki házilag készítheti. A legjobb cukraszda otthon negyedanhyi költségge Ára kemény félvászonkötésben 50 lej.

Fürdőszoba

és vízvezetéki berendezések

legolcsóbban

SANITECHNICA

BRASSÓ, Malom-utca 1.

(Bolonya)

Gazdag választék

perzsaszőnyegekben

ORIENT

Schulhof Emilné

BRASSÓ, Weisz Mihály-u. 2.

Dus minták!

Olcsó árak!

ELBE

HARISNYAHÁZ

Brassó,

Kapu-utca 50.

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő:

Brassó—Brassó, Kapu-utca 56—58. Telefoninterurban: (szerk. és kiadóhivatal): 1—77 és 82.

Bucuresti—Bukarest 1, Boulevardul Schitu

Măgureanu 21. — Telefonszám 363—64.

A BRASSÓI LAPOK nyomdavállalatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

Fiókiadóhivatalok: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza, igazgató). — Marosvásárhely, Piafa Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámin Árpád és Bernáth Ernő.

MEGBÍZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel és Gerő Sándor — Dés: Vadász Bogdán (Strada Caragiale No. 5. — Kolozsvár: Neumann Ignác (Str. Dubalarilor 7. volt Timár-utca). — Nagyszében: Szigetváry László (Strada Turnului 13.). — Nagyvárad: Szabó László (Strada Constantei 2) — Udvarhelymegye: Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31.). — Szilágyosmilyó: Hesperin Ernő. — Temes-, Arad- és Krassószörényvármegyék: Némegy Gábor (Temesvár, I. Str. Lonovici 5). — Torda: Dénes József (Str. Regele Ferdinand 25).

Központi szervezők pénzfelvételei jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk